ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱՔ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
Հասցէ՝ Իսթանպուլ, Ալեմդար Ճաւտէսի, թիւ 36
SAHİBİ
Melik Koçunyan

JAMANAK
ԺԱՄԱՆԱԿ
ԺՕՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀՈՐԵՔԱԹԱԲԹԻ 19 ՄԱՅԻՍ 1937 28ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 11228
ԳԻՆ 4 ՂՐՇ.

ԱՄՐՈՂՋ ԹՈՒՐՔԻԱ ԿԸ ՏՕՆԷ ՄԱՅԻՍ 19

ՄԵԾ ԱՒԱՂՆՈՐԴԻ ՍԱՄՍՈՆ ՈՏՔ ԴՐԱԾ
ՕՐՈՒԱՆ ՄԵԾ ԵՒ ՆՈՒԻՐԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Աթաթիւրք յուսահատուած Սամսոն nsf դրած օրը

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ՄԷՋ

Նոր Թուրքիա և Թուրքիոյ նոր պատմութիւնը կը սկսի Մայիս 19ին, այս օրը բովանդակ երկրին մէջ կը տօնուի մեծ հանդիսաւոր թեմբ։ Այս առթիւ, Իսթանպուլի մէջ պատրաստուած Մայիս 19ի հրճուասարդութեան և մարզանքի տօնը լիսէներու, միջնակարգ վարժարաններու, վարժապետանոցներու ուսանողներուն մասնակցութեամբ կատարուեցաւ այսօր կէս օրէն առաջ Թաքսիմի և Ֆէնէրի սթատիօմները, իսկ կէս օրէն վերջը, Պաքրքէօյ, Թօփդաքու, Իւնիվէրսիթէ, Շէմսի փաշա, Շէրէֆ, Շիշլի և Իսթանպուլի մարզանքին վայրերը։ Գիւղերն ալ, բոլոր Հալք Էվիներուն մէջ հանդէսներ պիտի ըլլան, ներկայացումներ պիտի տրուին, պարեր տեղի պիտի ունենան։

Պատրաստուած ծրագրին համաձայն, Թաքսիմի մէջ հանդէսը տեղի ունեցաւ հետեւեալ կերպով.

Պաշտօնական թափօրին մասնակցող համալսարանական և բարձրագոյն վարժարանի ուսանողները, առաւօտեան ժամը 8.45ին Թէփէ պաշըի Հալք պարտէզին մէջ, լիսէի և միջնակարգ վարժարանի մանչ աշակերտները Բերա Բալասի առեւ, Թոզքօպարան պողոտային վրայ, աղջիկները կալաթասարայի մանչերու լիսէի պարտէզին մէջ, մարզական զանազան ակումբներու պատկանող խումբեր Պէյօղլուի 29րդ նախակրթարանին, իսկ օդային վարժարանի ուսանողները իրենց համա-

(Շար.ը 2րդ էջ)

ՄԱՅԻՍ 19

Հէմալական յեղաշրջութիւնը պատմելու և գրելու համար, մեր էմօքրասիի ճարտասանին օտար գրասեան տակ եղող Իսթանպուլի մէջ, նախ քան Մայիս 19, անցուցած օրերը էլ արիւնոտ պատմութիւնը գիտնալ խիստ կարեւոր է։

Անիկա կարեւոր է ոչ միայն անոր կենսագրութիւնը գրելու, այլ նոր Թուրքիոյ պատմութեան համար ալ։

Այդ սեւ օրերուն մէջ Աթաթիւրքի հետ եղող մը անձերու հետ աչքի կը զարնեն զօրավար Քէմալ, որ կարճ առեն մը 2 չարաթ Թէվֆիք Իսթանպուլի զանիճին մէջ պատ. նախարար եղաւ, ուրկէ կարկա ճէվատ Ապպաս, Պօլուի երեսփոխանը, որ Մուսթաֆա Քէմալի կենսագրութիւնը գրելու համար, արժանահաւատ է պատմութեան մէջ։ Նոյնպէս Բուչէն Էյրէֆ, Աքէնճի գեսպան—որ իր յիշատակները ինքնակ ձեռով պատմեց, երբ Քեազիմ Քարապէքիր պատմութիւնը խեղաթիւրել փորձեց։

Բուչէն Էյրէֆ ազազակեց.

— Կանգ առ, զօրավարս անաքրօնիսմ կ'ընէ։

Մուսթաֆա Քէմալի պատմութիւնը երբեք չի ներացած կողմ չունի, Թուրք յեղափոխութեան տիրապետ ուժն է ան։

Այդ սեւ օրերուն, ինչպէս անցուց իր

(Շար.ը 2րդ էջ)

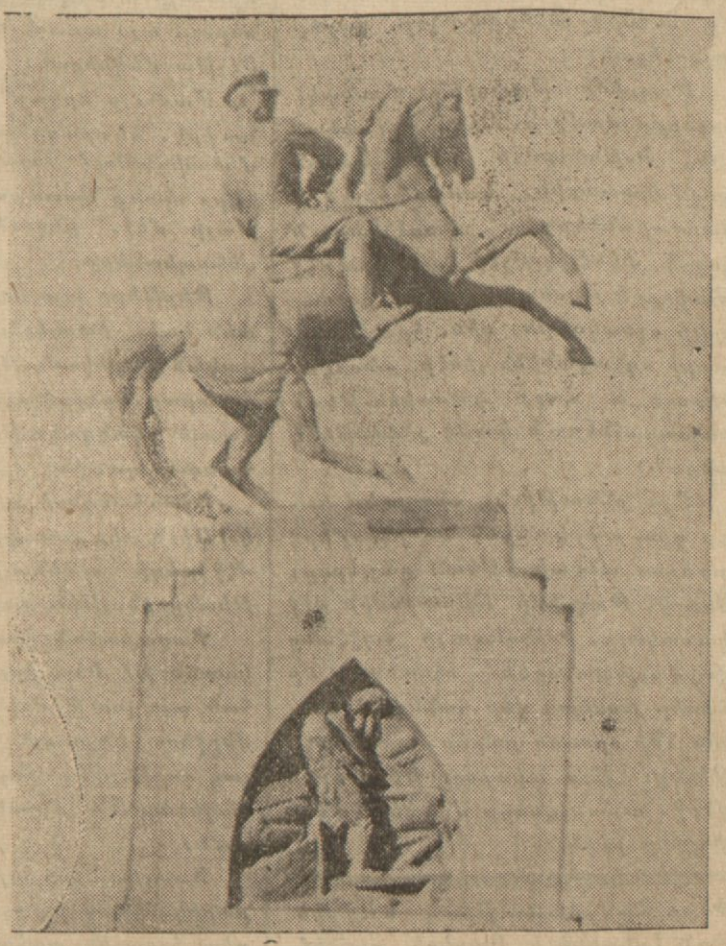

Աթաթիւրքի արձանը Սամսոնի մէջ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԻՄԷԹ ԻՆԷՕՆԻՒԻ ՇՓՈՒՄՆԵՐԸ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ
ԹՈՒՐՔԻԱՆ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱՆ ՇԱՀԱԳՐԳՌՈՂ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ

ՋՕՐ. ԻՄԷԹ ԻՆԷՕՆԻՒ ԱՆԳԼ. ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ, ԱՐՏ. ԵՒ ԵԼՄՏ. ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ ՅԱՃԱԽԱԿԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԵՑԱՒ ՈՐՈՆՔ ԱՄԷՆՔՆ ԱԼ ԼԱՒ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ ՏՈՒԻՆ

ԻՏԱԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐՆ ԱԼ ԵՐԷԿ ԲԷԹԹԱ ԳՆԱՑ

Վարչապետ Իսմէթ Ինէօնիւ եւ Ճրանսայի արտ. նախարար Մ. Իվօն Տէլպօս

ԼՈՆՏՈՆ, 18.— Թուրքիոյ վարչապետ Իսմէթ Ինէօնիւ յաճախ տեսակցութիւններ ունեցաւ անդլիացի պետական մարդոց հետ։

Ամսոյս 14ին արտաքին գործոց նախարար Իտէնի և ելմտական նախարար Չեմպըրլէյնի հետ ունեցած տեսակցութիւններէն ետք, յաջորդ օրերուն տեսակցութիւնները շարունակուեցան Գօլտուինի, Չեմպըրլէյնի և Իտէնի հետ։

Մեր երկար տեւող այս չփումներու պահուն, Թուրքիան և Անգլիան չհանգրգռող հարցերուն շուրջ կատարուած խօսակցութիւններէն բացայայտ կ'երեւար թէ երկու կողմն ալ գոհ էին։

Լիթվինօֆ Բարիզէն մեկնելէն առաջ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ վարչապետ Ինէօնիւի հետ և երկուքն ալ զուարթ դէմքով մը բաժնուեցան այս տեսակցութենէն ետքը։

Լոնտոնի թուրք դեսպանին հացկերոյթը

ԼՈՆՏՈՆ, 18.— Լոնտոնի դես-

(Շար.ը 2րդ էջ)

ԱԼՊԱՆԱԿԱՆ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄԲՈՂՋՈՎԻՆ ՉՍՊՈՒԵՑԱՒ
ԵԹԷ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ ԾԱԻԱԼԷՐ, ԿԸ ՎԱԽՑՈՒԷՐ
ՕՏԱՐ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԵՆԷ ՄԸ

ԹԻՐԱՆԱ 18. — Կը ծանուցուի որ կառավարական ուժերը գրաւեցին Թէփէլինին և Արկիրօքաստրօն, առանց ընդգիմութեան հանդիպելու, բնակչութեան կողմէ ջերմ փառաւորուելով։

ԹԻՐԱՆԱ 18. — Ալպան-հեռագրական գործակալութիւնը կը հաղորդէ որ էթէմ Թօթօ յեղափոխութիւնն հանելու համար չարաչար գործածած է մէկ քանի ժամ ըմբոստներուն ձեռք մնացած բնակչութեան միամտութիւնը։

Էթէմ Թօթոյի շուրջինները ըմբոստութիւնը սկսելուն, ըսած են թէ՝ լուսած զէնքի ձայները Տէրվիշ նայէ օտար երկիրներ գացող Թօթոյի ի պատիւ արձակուած հրաձգութիւններ են։

Մամուլը կը տարփողէ կառավարութիւնը սաստկօրէն չպժման անցնելով ըմբոստութիւնը արագօրէն զոպած ըլլալուն համար։

Ըմբոստութեան շարժառիթը

ԲԱՐԻԶ 18.— «Բրբթի ժուռնալ» թերթը կը հաղորդէ անձնական համոզումը Ալպան աւագանիներէն մէ-

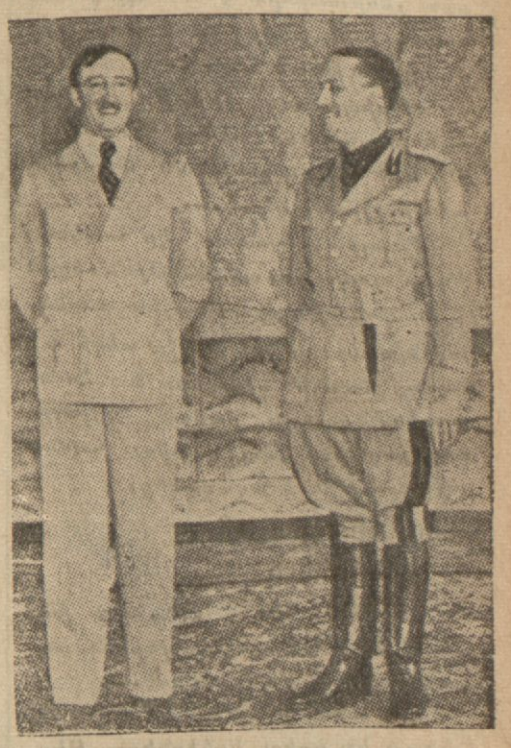

Զօկրլ թագաւոր եւ կոմս Ջիանօ

կուն, որ ներկայիս Բաքիզ կը գտնուի։

Այս անձնաւորութեան համա-

(Շար.ը 2րդ էջ)

ՄԱՅԻՍ 19Ի ՏՕՆԸ

Երիտասարդութիւնը կը պատրաստուի Մայիս 19ի ճանդիսութիւններուն

(Նար. Ա. Էջէն)

օրերը Մուսթաֆա Քէմալ. ի հաւատք և անսպառ կորով ունէր ան. յարձակելու տեղը և պահը լաւ հաշուող՝ պատերազմի թուաբանութեան մասնագէտ եղած էր։ Երբեք չհանդուրժեց իր ծովը թափած թշնամիին ձեռք բերած ձրի յաղթութեան։ Դիւանագէտներու քօմպինէզոններ զինքը կը հարկադրէին թուրը պատեանը դնել։ Ճակատամարտներու այս տիտանը, Իսթանպուլի մէջ թշնամիին հետ դէմ դէմի եկած, ինքզինքը խրամի մէջ կը զգար։

Իսթանպուլի մէջ անցուցած սեւ օրերուն, զինքը խիստ լաւ ճանչցող չորրորդ անձը՝ Կարապետ Քաջարեանն է, Բաաք Օթէլի տնօրէն Մէթր տ'Օթէլ Կարապետը։

Անաֆարթաներու յաղթականը, Քիչնէրի բանակը ծովը թափող հսկան, երբեմն Թօքաթլեան կ'երթայ եղեր։ Տարիներ ետք, 1929ին, անոր կենսագրութիւնը գրի առնող պատմիչները խիստ մեծ կարեւորութիւն տուին հայ կարսօնին հետ տեղի ունեցած ասուլիսին։

Մուսթաֆա Քէմալ առանց ծրագրի՞ մեկնեցաւ Իսթանպուլէն Անատոլու... ու... փաստերը կ'ապացուցանեն՞ այդ։

«Այս... եկողները... քիչ... ատենէն... ակէ... պիտի երթանք», ըսած էր Ան։

Այս յայտարարութիւնը իրականութիւն դառնալէն առաջ, Մէթր տ'Օթէլը շարունակ կը կրկնէր անոր բերնէն ելած այս խօսքերը։

«Առիւծը կարելի՞ է վանդակի մէջ բռնել», գոչեց Պ. Կարապետ, անոր նայուածքին մէջ, խօսուածքին մէջ ահեղ բան մը կար»։

Այո՛, ահեղ.. ան կը պատրաստէր ծրագիրը։

Այսպէս մեր օրերու գերմարդը Աթաթիւրք, երակները պարպուած թուրք ազգէն փաղանգներ ոտքի հանեց, սպառազինեց։ Ջախջախեց և ծովը թափեց հելլէն բանակը, պատռեց Սէվրի մահավճիռը, տապալեց օսմանի գահը, Լօզանի ակտը կնքեց և Հանրապետութիւն հռչակեց։

Այսօր, Մայիս 19, Քէմալական Թուրքիոյ տարեգրութեան առաջին օրն է։

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԻՍՄԷԹ ԻՆԷՕՆԻԻԻ
ՇՓՈՒՄՆԵՐԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ
ԹՈՒՐՔԻԱՆ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱՆ ՇԱՀԱԳՐԳՌՈՂ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ

(Նար. Ա. Էջէն)

պանը այսօր ի պատիւ վարչապետ Իսմէթ Ինէօնիւի հացկերոյթ մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցաւ արտաքին գործոց նախարար Իտէն։

Իտալիոյ թագաւորը մեկնեցաւ Հռոմէն

ՀՌՈՄ, 18.— Հավաս գործակալութեան թղթակցէն.—

Իտալիոյ թագաւորը, թագուհին, ընկերակցութեամբ արտաքին գործոց նախարար կոմս Չիանոյի և բազմաթիւ հետեւորդներու այս առտու ժամը 10.20ին Պուտաբէշթ մեկնեցաւ։

Թերթերը վառ գոյներով կը նկարագրեն Իտալիոյ վեհապետները ընդունելու համար Պուտաբէշթի մէջ տեսնուած արտասովոր պատրաստութիւնները. Խորհրդածութիւններ կ'ընեն իտալեւմաճառ հին ու աւանդական բարեկամութեան վրայ և կը յայտնեն թէ Հունգարիա շնորհապարտ է Իտալիոյ մաճառ դատին անոր ըրած ուժով օժանդակութեան համար։

«Թրիպունա» թերթը յիշելով այն խնդիրները որոնք Պուտաբէշթի մէջ տեսակցութեան առարկայ պիտի ըլլան, կ'ըսէ.—

Իտալիա, տակաւ կը հասկնայ թէ ի՛նչպէս դաւաճանութիւն եղած է խաղաղութեան։ Իտալիա տեսնելով պատերազմին վերջը տեղի ունեցող ցաւալի դէպքերը և Հունգարիոյ բաժան բաժան ըլլալը, բողոքեց և «Հունգարիոյ համար արդարութիւն» աղաղակեց։

Անգլեւիտալական շփումները

ԼՈՆՏՈՆ, 18.— «Թայմզ» խօսելով Չիանօ-Տըրմընտ վերջին տեսակցութեան վրայ, կ'ըսէ.—

այս տեսակցութեանց միջոցին, քննած են երկու երկիրներու թերթերուն հետեւած ընթացքը։ Կը կարծուի թէ շատ մը հարցերու, մանաւանդ Արեւմուտքի ուխտի մասին համաձայնութիւն գոյացած է։ Երկու դիւանագէտները տեսակցած են նաեւ Հապէշիստանը Ազգերու Ընկերութենէն դուրս հանելու և Իտալիոյ կայսրութիւնը ճանչնալու մասին։

Չեխոսլովաքիոյ վարչապետին յայտարարութիւնը

ԼՈՆՏՈՆ, 18.— Չեխոսլովաքիոյ վարչապետը՝ Հօժա հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրած է.—

Խաղաղութեան ի նպաստ և Դանուբի հաւասարակշռութիւնը ամրացնելու նպատակով շատ կարեւոր գործեր տեսնուեցան Լոնտոնի մէջ։

Լըպրէօն ընդունեց Լիթվինօֆը

ՓԱՐԻԶ, 18.— Հանրապետութեան նախագահ Լըպրէօն այսօր ընդունեց այցելութիւնը Սովետ Ռուսիոյ արտաքին գործավար Լիթվինօֆի։

ՓԱՐԻԶ, 18.— Վարչապետ Մ. Պլում այսօր տեսակցեցաւ Բարիզի սպանիական դեսպանին և Սովետ Ռուսիոյ արտաքին գործավար Լիթվինօֆի հետ։

ՓԱՐԻԶ 18.— Մամուլը կը գրէ թէ, Լոնտոնէն վերջ Բարիզ դիւանագիտական գործունէութեան կեդրոն մը պիտի ըլլայ բաւական օրեր։ Այսօր իսկ Տէլպօ պիտի ընդունի Լիթվինօֆը։ Հացկերոյթի ընթացքին խօսակցութեան նիւթ պիտի կազմեն սպանիական պատերազմն ու ֆրանքօսովետ ուխտը։ Նկատողութեան պիտի առնուի աշխարհ միջազգ. բանակցութեանց և երկրորդ Լօքարնոյի մը կնքուելու պահուն ուխտին յիշատակութիւնը։

Վաղը Աւստրիոյ արտաքին նախարար Շմիթ եւս պիտի տեսակցի Տէլպոյի հետ, կ'ըսեն. Եւրոպայի և ի մասնաւորի աւստրեհունգար յարաբերութեանց մասին։

«Ժուռնալ» կը գրէ թէ, Կեդր. Եւրոպայի մէջ համագործակցութեան տիրապետութիւնը արգիլելու միակ միջոցն է անգլօ-ֆրանքօ-իտալ. գործակցութիւնը։

«Իւմանիթէ» Չեխոսլովաքիոյ և Փոքր Համաձայնութեան երկիրներուն Լոնտոնի և Բարիզի դահլիճներուն հետ գործակցութեան պէտք կը շեշտէ և կը յանձնարարէ Տէլպոյի որ վճռական խօսի Շմիթի հետ։

«Ֆիկարօ» կը գրէ.— Աւստրիա թագաւորութեան վերահաստատման իր յոյսերուն օղը ցնդիլը տեսնելով հարաւէն առանց յենարանի մնացած և հիւսիսէն սպառնալիքի տակ ինկած, պէտք ունի հաստատուն չէնքի մը կռթնելու և այդ չէնքը միայն Դանուբեան համադաշնակցութիւն մը կրնայ ըլլալ, շնորհիւ Ֆրանսայի և Անգլիոյ գործակցութեան։

ՀՌՈՄ 18.— Թագաւորը, թագուհին և իշխանուհի Մարիա ընկերակցութեամբ կոմս և կոմսուհի Չիանոյի և բազմաթիւ հետեւորդներու, այս առտու ժամը 10.30ին Բէչթա մեկնեցան։

Մամուլը երկար յօդուածներ կը նուիրէ, նկարագրելու համար այն մեծափարթամ պատրաստութիւնները որոնք կատարուած են Բէչթայի մէջ, ընդունելու Իտալիոյ վեհապետները։

Թերթերը այս առթիւ կը շեշտեն նաեւ իտալեւհունգար աւանդական բարեկամութիւնը, մասնաւորաբար ծանրանալով Իտալիոյ ընծայած օժանդակութեան ի նպաստ հունգար դատին։

Այսուհանդերձ ոչ մէկ ակնարկութիւն կը կատարուի Բէչթայի մէջ տեղի ունենալիք խօսակցութեանց բնոյթին մասին։

Քաղաքական դիտողները կը նըկատեն թէ Իտալիոյ մամուլին պահած այս լռութիւնը հետեւանք չէ վերջերս կնքուած իտալեւեուկօսլաւ դաշինքին, ինչպէս նաեւ իտալեւռումէն մերձեցման փորձերուն։

Իտալիա առ այժմ չուզեր իր բարեկամները խրտչեցնել Հունգարիոյ հողային պահանջներուն անտեղիօրէն զօրավիգ հանդիսանալով։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ՄԷՋ

(Նար. Ա. Էջէն)

զգեստներով Պէյօղլուի Հալքէվիին մէջ հաւաքուեցան։

Համալսարանի և բարձրագոյն վարժարաններու ուսանողներ ճիշդ ժամը 8.50ին, առաջնորդութեամբ Քաղաքապետական նուագախումբին և միւս վարժարաններու աշակերտներն ալ ճիշդ ժամը 8.50ին Թաշ Գըշլայի նուագախումբին առաջնորդութեամբ, Օզային վարժարանի ուսանողները ժամը 9.30ին ճամբայ ելլելով գացին Թագսիմի սթադիոմը։

Փէնէր

Ֆէնէրպահճէի սթատին մէջ տեղի ունեցող արարողութեանց մասնակցող ուսանողները ժամը 8.45ին Գատըգիւղի կառավարչատան առջեւ, իսկ մարզիկներն ալ Գատըգիւղի միջնակարգ վարժարաններուն մէջ հաւաքուեցան։ Ասոնք ժամը 9ին, Սէլիմիէի նուագախումբին առաջնորդութեամբ ճամբայ ելան և ժամը 9.45ին Ֆէնէրպահչէի դաշտը գտնուեցան։

Թագսիմի թափօրին մասնակցողները ժամը 9.50ին, կուսակալին, Իսթանպուլի զինուորական հրամանատարին, կառավարիչին և վարժարաններու տնօրէններուն կողմէ, Ֆէնէրպահչէի սթատին մէջ թափօրին մասնակցողները կուսակալի օգնականին, զին. հրամանատարի օգնականին, լիսէի տնօրէններուն և Հալք կուսակցութեան նախագահներուն կողմէ քննութենէ անցան։

Այս քննութիւնը աւարտելէ ետքը դրօշ պարզուեցաւ ու յետոյ երգուեցաւ անկախութեան քայլերգը։ Ցետոյ, Թագսիմի Սթատիոմին մէջ կուսակալը, Իսթանպուլի աղջկանց վարժապետանոցէն ուսանող մը ճառեր խօսելով վեր հանեցին Մայիս 19ի օրուան բարձր նշանակութիւնը։ Այս արարողութիւններէն վերջ, ուսանողները մարմնամարզի փորձեր ըրին։

ՍՊԱՆԻՈՅ ՆՈՐ ԴԱՀԼԻՃ

ԿԱԶՄՈՒԵՑԱՒ ՉԱՓԱՒՈՐ ՏԱՐՐԵՐԷ

Մատրիտի շուրջ կրկին յարձակումներ

ՍՊԱՆԻԱՑԻ ԴԵՍՊԱՆՆԵՐ ԻՐԱՐՈՒ ՀԵՏ ԿԸ ԿՌՈՒ

ՎԱԼԷՆՍԻԱ 18.— Նոր դահլիճը հետեւեալ կերպով կազմուեցաւ.

Ժուան Նէկրին, ընկերվարական վարչապետ, ելմտական, տնտեսական և ջառեւտրական։

Ժօզէ Կիրալ, ձախ հանրապետական, արտաքին։

Ինտալէչիօ Բրիէթօ ընկերվարական, ազգային պաշտպանութեան։

Մանուել տէ Իրուժօ Պասք ազգայնական, դատական։

Ժուլիան Զակօի ընկերվարական ներքին։

Ժէզիւ Հէրնանտէզ համայնավար երկրագործական։

Պէրնարտօ Կինէր տէլօս Ռիօ միացեալ-հանրապետական, հանրօգուտ շինութեանց և փոխադրական։

Ծէյմ Ալկուայտէ ձախ Քաթալօն ընկերային օժանդակութեան։

Նոր կառավարութեան մաս կը կազմեն Ժողովրդային Ճակատը կազմող բոլոր քաղաքական կուսակցութեանց ներկայացուցիչները։ Միայն անոր չեն մասնակցիր աշխատանքի ընդհ. Միութիւնը և աշխատանքի ընդհանուր համադաշնակցութիւնը։ Քարոզչութեան նախարարութիւնը կը դառնայ արտաքին նախարարութեան մէկ ճիւղը։

Նէկրին 48 տարեկան է։ Մատրիտի երեսփոխան, բժիշկ տօքթօր, Մատրիտի համալսարանին բնախօսութեան բրօֆէսէօր։ Տնտեսական ու ելմտական խնդիրներու մասնագէտ մըն է։

Նէկրին և Բրիէթօ անմիջապէս ձեռնարկեցին իրենց պաշտօնին,

Նոր դահլիճին յայտարարութիւնը

ՎԱԼԷՆՍԻԱ 18.— Այս առաւօտ հրատարակուած Նէկրինի կառավ րութեան նախարարական յայ րարութիւնը կ'ըսէ մասնաւորա

«Կառավարութիւնը ինքզին կը նկատէ իրաւասու ներկայա ցիչը բոլոր կուսակցութեանց ո միացած են ապստամբութիւնը թահարելու և Սպանիոյ անկախ թիւնը պահելու հանդիսաւոր յ նառութեամբ»։

Ան կը ցաւի որ բանուորա սէնտիքաները մերժեցին մաս ցիլ կառավարութեան. բայց յուսայ որ անոնք պիտի փ իրենց ընթացքը։

Ան պարտք կը համարէ ապ նութեանց և ծայրայեղութիւնը թոյլ չտալ։ Կառավարութիւնը ռակի որոշած է սերտ չափ ապահովել Խորհրդարանին հետ պիտի որդեգրէ արտաքին քականութիւն մը նման անոր րուն հետեւած է նախորդ դահլ Ան բուռն կերպով կը բողոքէ Միջամտութեան Համաձայնութ ներուն դէմ, որոնք կազմ սպանիական Հանրապետութեան բնական իրաւունքները։ Ան գեկոյցէ յիշատակը անոնց ինկան ի ծառայութիւն ժողովր յին յեղափոխութեան, պատմ այս տասը տարիներու ընթա

Նոր դահլիճը՝ չափաւոր

ՎԱԼԷՆՍԻԱ 18.— Նէկրին տարարեց որ Պատերազմական հուրդը պիտի ջնջուի, Ընդհ. յակոյտը պիտի վերակազմ իրաւասութիւնները պիտի ընդ նուին։

ԼՈՆՏՈՆ 18.— Օրաթերթեր մեծ կարեւորութիւն կու տան լէնսի դէպքերուն։ կ'ենթադր թէ ազգայնականներուն դէմ հանուր յարձակումը պիտի

ՍՊԱՆԻՈՅ ԴԷՊՔԵ

(Նար. Ա. Էջէն)

ձայն, ըմբոստութեան շարժ կազմէ. 1935ի յեղափոխ մէկ շարունակութիւնը։ Այս փոխութեան հետեւանքով դա ուած էր ազգային դաշ կազմելու և Էթէմ Թօթօ այս լիճին մէջ ներքին նախարար թեան պաշտօնին բերուած էր։ այն ատեն վարչապետութիւն ւելի կարեւոր էր։ Թօթօ և յեղափոխութեան պարագլուխ միայն կ'ուզէին երկրէն ա հինաւուրց օրէնքին ները վերահաստատել, ծիրը ըմբոստութիւնը համայնավար շարժում մը նկատել։ Այս երկ մէջ ուր գոյութիւն չունի բական դասակարգ և բնակչութ երկրագործ և փոքր կալուածա բերէ, գոյութիւն չունի համայ վարութիւնը։

Եթէ խառնակութիւնը ծանրակշիռ բնոյթ մը օտար պետութեան մը միջամ թենէն կը վախցուէր։ Նման ջամտութիւն մը տեղի համար, հիմա այլեւս ոչ մէկ ճառ մնացած է։

Մուսօլինի՞ գրգռած է ապստամբութիւնը

ԼՈՆՏՈՆ 18.— «Տէյլի Հէր (ընկերվարական և համաձայ կ'ըսէ թէ, ալպանական ըմբ թիւնը Մուսօլինիի կողմէ գրգ մէկ նոր արկածախնդրութիւն է, որ նպատակ ունի Համաձայ րութեան դէմ Ալպանիան պանելու պատրուակին ջոցներ ձեռք առնել կան տարրերուն դէմ։

ՊՐԻՇՏԻՆԻ ԱՐԱՍԻ ԿԱՐԵՒՈՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՊՈՒՔՐԷՇ, 18.— Հաւաստն.— Թէվֆիք Բիւշտիւ Արաս Պուքրէշէն մեկնած առեն մամուլին յայտարարեց թէ Թուրքեւոմնէթ լաւագոյն յարաբերութիւնները խաղաղութեան գրաւական մըն են։ Ազգամոլը մըն է։ Պուլկարեւ Եուկոսլաւ շատ բնական բան մըն է։ Եուկոսլաւ ուխտը չի հակառակիր Պալքանեան Ուխտին։

Սանճաքի խնդիրը վերջնականապէս պիտի կարգադրուի Ժընեւի առաջիկայ գումարման մէջ, որով Ֆրանքեթուրք բարեկամական կապերը պիտի ամրապնդուին։

Ժընեւէն վերադարձին Բիւշտիւ Արաս Պաղտատ, Թեհրան և Մոսկուա պիտի այցելէ։

ՀԱԹԱՅԻ ՄԷՋ ԵԼԱԾ ԱՆՏԵՂԻ ԶՐՈՅՑ ՄԸ

ԽՈՔԷՆՏԷՐՈՒՆ, 18.— Երկուշաբթի օր հոս տարօրինակ դէպք մը պատահեցաւ և կարգ մը անձերու փութկոտ շարժումները ուշադրաւ վիճակ մը ստացան։

Առանց կարգին, Մովսէս Տէր Գալուստեան ու Արթին Համալեան անհեկանութեան պաշտօնատան առջևրը գրեթէ մաչեցուցին։

Այս խուճապին պատճառը հասկցուեցաւ որ Թուրքերուն՝ Իսքէնտերունի կառավարութիւնը ձեռք առնելու համար, գալերնուն մասին խօսած զրոյց մըն է։

...կառավարութեան տագնապը փակուելէն ետքը։

Յարձակումներ Մադրիտի շուրջ

ՄԱՏՐԻՏ.— Հանդարտութիւն կը տիրէ Մադրիտի ճակատին վրայ։ Միայն Սիէռրայի մէջ գործունէութիւն մը կը տեսնուի։

Ալթօ տել Լեոնի կողմը, ապըստամբները յարձակեցան կառավարական դիրքերուն վրայ, բայց կառավարական ուժերը իրենց դիրքը պահելով հակայարձակումի սկսան ու հալածեցին թշնամին։

ՍԱԼԱՄԱՆՔԱ 18.— Պաշտօնագիր մը կ'ըսէ.

Պիսքայէի ճակատին վրայ, մեր զօրքերուն յաղթական յառաջխաղացքը կը շարունակէ։ Մենք գրաւեցինք շատ մը դիրքեր։ Թշնամին բաւական մեծ կորուստ ունեցաւ. ...գաւ, մենք յիսուն հոգի ...։ Միլիս ուժերուն ... 80 հոգի ներկայացան ...։ Ամօրէպիէթայէն ... շատ հեռու կը գտնուին մեր գրաւած դիրքերուն յառաջացած մասերը։

Անդալուզեաններուն մէջ, 26 միլիսներ ներկայացան մեր գիծերուն։

Մադրիտի, Ավիլայի և Սօրիայի ճակատներուն վրայ, նշանակելի դէպք մը չկայ։

Ամօրէպիէթա կ'այրի

ՏՈՒՐԱՆԿՕ 18.— Հաւաս գործակալութիւնը կը տեղեկացնէ.

Երէկ իրիկունէ ի վեր, Ամօրէպիէթա քաղաքը կ'այրի։ Հակառակ Միլիսներ միայն կը ... քաղաքը պաշտպանելու համար։

Վէճ մը ծարոնի մէջ

ԹՕՔԻՕ 18.— Սպանիոյ նոր ... Ալվարեզին և Նա... Տէմօլինայի միջեւ վէճը չհարթուեցաւ։ Տէմօ... դեսպանատունը պար... Ալվարէզ հաստատուեցաւ Թօքիօ, պանդոկի մը մէջ։

Ժիպրալթարէն կը մեկնին

ԺԻՊՐԱԼԹԱՐ 18.— «Մէյն» հիւանդանոց-նաւը Վալէնսիա մեկնեցաւ, սպանիացի 450 գաղթականներով։

«ԴԱՐԱՏԷՆԻՔ» շոգենաւը, որ սպանիացի գաղթականներ առնելով մեկնած է Վալանսէն, Մալթա առաջ կ'առնէ և Իսթանպուլ պիտի հասնի Շաբաթ օրը։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂԵԱԼ ԱՐԺԷՔԱՒՈՐ ԽՐԱՏՆԵՐ

Ինչպէս յայտնի է Թուրքիոյ մէջ ամէն տարի, գարնան, սովորութիւն եղած էր դպրոցական երիտասարդութեան յատուկ մարզանքի տօնախմբութիւն մը կատարել։ Այս տարի, ընդունուած է որ, Մայիս 19ի օրը, որ Աթաթիւրքի Սամսոն ոտք դնելուն թուականն է, ոչ թէ միայն դպրոցականներուն, երիտասարդութեան, այլ ամբողջ ազգին տօնը ըլլայ։ Այս կարգադրութիւնը արդիւնքն է այն մտածումին թէ 19 Մայիսը Թուրք ազգին վերածնունդն ու երիտասարդացումը խորհրդանշող թուականն մըն է։

Այս առթիւ մեր ընթերցողներուն կը ներկայացնենք, Հալքի ընդհ. քարտուղարութեան կողմէ երիտասարդութեան ուղղեալ հետեւեալ գեղեցիկ և օգտակար խօսքերը.—

1.— Ուղիղ մարդը շիտակ կը քալէ։

2.— Մարմինով և մտքով գործէ։

3.— Ո՛ւր շարժում, հո՛ն առողութիւն։

4.— Բարին միշտ գեղեցիկ է։

5.— Մարզիկը՝ ազնիւ, ազնուին և գէշին թշնամին է։

6.— Ձեր ամենէն մեծ գանձը ձեր մարմինն է։

7.— Առողջ մարմին — Առողջ միտք — Գեղեցիկ մարդ։

8.— Գեղեցկութեան երկու պայմանները.— Ջուարթութիւն և շարժում։

9.— Ջուա՛րթ եղիր որ երիտասարդ մնաս։

10.— Այսօր բոլորս ալ պիտի խնդանք։

11.— Առողջութիւնը մեծագոյն երջանկութիւնն է։

12.— Մարզիկի մարմինը բնութեան կատարելագոյն գործն է. ուրեմն ջանա՛ կատարեալ ըլլալ։

13.— Հո՛ն ուր լոյս չի մտներ, բժիշկը կը մտնէ։

14.— Պէտք է սիրես առողջութիւնդ, հայրենիքդ, գործդ և բնութիւնդ։

15.— Մարզանքը տեւական երիտասարդութեան թալիսմանն է։

16.— Երիտասարդութենէն առողջութիւն պահելու է ծերութեան համար։

17.— Երիտասարդ գլուխ մը միմիայն ուժեղ ուսերու վրայ կրնայ կանգուն մնալ։

18.— Գեղեցիկ չերեւցողը համակրելի չի դառնար։

19.—Ամէն գեղեցիկ բանկը սիրուի։

20.— Մարզիկին շարժիչ ուժը շաքարն է։

21.— Ուղի՛ղ նստէ, ճի՛շդ խօսէ։

22.— Ինքզինքը պահպանողը, իր ցեղը պահպանած կ'ըլլայ։

23.— Առողջ մարմնի մէջ առողջ միտք։

24.— Այն որ երիտասարդութեանը իր մարմինը ուղիղ կը պահէ, ծերութեանը կորաքամակ չըլլար։

25.— Իսկութեամբ և խօսքով ուղիղ եղիր։

26.— Գեղեցկութեան հիմը առողջութիւնն է։

27.— Շարժում ամէն տարիքի մէջ։

28.— Խնամէ ինքզինքդ։

29.— Մարմինը միտքը կ'ապրեցնէ, իսկ միտքը մարմինը գործելու կը մղէ։

30.— Ամէն տարիքի մէջ մարզանք ընողին գլուխը մարմնին բեռ չըլլար։

31.— Մաքուր սիրտ, ուղիղ խօսք, գեղեցիկ մարդ։

32.— Քալէ՛, վազէ՛, ըմբշամարտէ՛, մի՛ մրափեր։

33.— Ջուարթ եղիր, աշխոյժ կ'ըլլաս։

ԼԱՅՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ԽՈՐՀ. ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

ԼՈՆՏՈՆ 19.— Մոսկուայի կառավարութիւնը հրամանագիր մը հրատարակած է, որով իւրաքանչիւր շրջանի մէջ զինուորական խորհուրդներ պիտի կազմուին, փոխելով արտակարգ իրաւասութիւններ նոյնիսկ խաղաղութեան շրջանին։

«Տէյլի Թելէկրաֆ»ի թղթակիցը կը յայտարարէ որ այս խորհուրդները գերագոյն իշխանութիւն պիտի ունենան զօրակոչի ենթարկելու, ժողովուրդը, երկաթուղիները, բոլոր հաղորդակցութեան միջոցները և ճարտարարուեստը երբ պէտք ներկայանայ։

Իւրաքանչիւր զինուորական խորհուրդ պիտի բաղկանայ հրամանատարէ մը և երկու սպաներէ, որոնք ուղղակի Քրէմլինի հակակշռին ներքեւ պիտի գտնուին։

Զինուորական շրջանակները կ'ըսեն թէ այս կարգադրութեան նպատակն է առաջքը առնել Թրոցքիականներու գործունէութեան և դաւադրական կազմակերպութիւններուն։

Սովետ կառավարութիւնը երկրորդ հրամանագրով մը տուրքէ զերծ կը կացուցանէ բոլոր անհատական ու հաւաքական ագարակները։

Այս կարգադրութեան հետեւանքով ժողովուրդին հարիւրին ութսունը կ'օգտուին։

ԳԵՐՄԱՆ ՍԱՒԱՌՆՈՐԴԻ ՄԸ ԳՐՊԱՆԷՆ ԳՏՆՈՒԱԾ ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ ՄԸ

Լոնտոնի «Տէյլի Էքսփրէս» թերթը կը գրէ.—Սպանիոյ Պասք կառավարութեան լրտեսական կազմակերպութիւնը հինգ ժամ զբաղած է լուծելու համար 24 գերման աղջիկներու անունէն առաջ եկած հանելուկը։ Վերջերս գերի բռնուած խարտեաշ գերման սաւառնորդին գրպանի յուշատետրին մէջ տեսնուած են այս 24 աղջիկներու անունները որոնց առաջին վեց անուններն Յօնս, Թրուտէ, Էրիքա, Կրէթա, Անէլիսէ Կրիգէլս են։

Այս գերմանը որ Հանս Վանտէլ կը կոչուի, Պիլպաօի գծերուն յետսակողմը արկածի մատնուած գերման օդանաւէ մը անկարգելով իջած, գերի բռնուած էր։

Պասքի կառավարութեան լրտեսները կը կարծեն որ այս անունները զանազան գիւղերու կամ շրջաններու համար ռումբի նշանակութիւն ունին։

Այս խորհրդաւոր յուշատետրը մատիտով և գերմաներէն լեզուով գրուած է։ Ապրիլ 17 թուականէն սկսեալ բացէ ի բաց Սպանիոյ հարցը խնդրոյ առարկայ կ'ըլլայ, ուր կ'ըսուի նաեւ որ մէկը անպայման պէտք է Սպանիա երթայ։ 27 Ապրիլ թուականին, որ կը զուգադիպի Կուէրնիքա քաղաքին ամբողջական կործանումին, աղջկան անուն մը կը տեսնուի։ Ու այս անունը ցանկին մէջ տեսնուած 24 աղջկան անունին հինգերորդն է։

Գրութիւնը սապէս կը վերջանայ.— Կրիգէլս նոր օդանաւի մը մէջ թռաւ, թէեւ չէ յիշատակուած Կուէրնիքա քաղաքին անունը, սակայն կ'ենթադրուի որ աղջկան անուններուն յիշատակումը կ'ակնարկէ զանազան շրջաններուն վրայէն ռմբաձիգ օդանաւերու սաւառնումը։

ԵՐԳԱՀԱՆ
ՊԻՄԷՆ ՇԷՆ
եւ ընկերներուն
Նուագահանդէսը
24 Մայիս երկուշաբթի գիշեր ժամը 21ին
ՄԵԼԵՔ
ՍԻՆԷՄԱՅԻՆ ՄԷՋ

ԹԱՂ. ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱՆԿԱԼԹԻԻ Ս. ՅԱԿՈԲ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆԸ ԵՐԿՈՒՔԻ ԿԸ ԲԱԺՆՈՒԻ

«Աքշամ»ի մէջ կը կարդանք.

Քաղաքապետութեան և Հայոց Պատրիարքարանին միջեւ գոյացած համաձայնութեամբ, Բանկալթիի Ս. Յակոբ գերեզմանատան գետնին կարգ մը շէնքեր պարունակող մէկ մասը՝ Հայոց Պատրիարքարանին միւթէվէլլիներուն, միւս մասն ալ Քաղաքապետութեան թողուած էր։

Քաղաքապետութենէն և Թափուէն բաղկացեալ մարմին մը, տեղւոյն վրայ կը զբաղի գետնին սահմանագծումով։ Այս մարմինը, երկու հողամասերն ալ պիտի սահմանագծէ և՛ պիտի բաժնէ։ Հողագետինը այս կերպով բաժնուելէ և նոր քարտէսները Թափուի վարչութեան կողմէ վաւերացուելէ յետոյ, Քաղաքապետութեան մնացած մասին յատուկ քարտէսները պիտի տրուին քաղաքաշինութեան մասնագէտ Պ. Բրուսթի։

Պ. Բրուսթ այս վաւերացեալ քարտէսներուն համաձայն, հողամասին յառաջիկային ստանալիք ձեւի մասին շինութեան ծրագիրը պիտի պատրաստէ։ Հետեւաբար, այժմէն ոչինչ կարելի է ըսել, Ս. Յակոբ գերեզմանատան գետնին սա կամ նապէս սահմանագծուելու մասին։

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ԴԱՏԻ ՓՈԽԱՆՈՐԴԻՆ ՎԱՐՁՔԻ ԽՆԴԻՐԸ

Թաղ. Խորհուրդի և Կալուածոց Հոգաբարձութեան ատենապետ Տօքթօր Անտոն Վահրամ և Տօքթ. Ա. Սուրէնեան այսօր Վարչ. Ժողովի նիստին ներկայանալով տեղեկութիւն պիտի հաղորդեն Բանկալթիի գերեզմանատան սեփականութեան դատին փոխանորդ Պայ Նէճաթիի պահանջած վարձքին առթիւ, անցեալ օրուան խառն նիստին մէջ յիշեալին հետ կատարուած բանակցութեանց մասին։ Ինչպէս յայտնի է, Պայ Նէճաթի տակաւին 12000 ոսկի կը պահանջէ՝ նախապէս իր ստացած 4000 ոսկիէն զատ, իսկ եթէ շահուէր՝ պիտի ստանար 40,000 ոսկի, գերեզմանատան հողին և վրայի շէնքերուն արժէքը մէկ միլիոն ոսկի ենթադրուելով։ Սակայն, դատը կիսատ մնացած և իրաւախոհութեամբ վերջացած ըլլալով, Թաղ. Խորհուրդը և Կալուածոցը յարմար դատած էին փոխանակ 40,000ի այդ մէկ միլիոն ոսկիի ենթադրական արժէք մը ներկայացնող հողին և շէնքերուն արժէքին մէկ հինգերորդը՝ 8000 ոսկի վճարել Պայ Նէճաթիի, մեզի մնացած մասը ամբողջին մէկ հինգերորդը նկատելով։ Իսկ Պայ Նէճաթի պնդելով իր տեսակէտին վրայ, 4000էն զատ 12,000 ոսկի եւս կը պահանջէ։

ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ ՊԻՒՅԻՒՔ ՏԷՐԷԻ Ս. ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Ներկայ ամսոյս 24ի երկուշաբթի օր, Թաղիս Ս. Հռիփսիմեանց եկեղեցւոյ տօնախմբութեան առթիւ յատկապէս հրաւիրուած է Գեր. Տ. Հմայեակ Ծ. վրդ. Պախթիյարեան պատարագելու և իր հոգեշունչ քարոզութեամբ մխիթարելու բարեպաշտ ուխտաւոր հաւատացեալները։ Յաւարտ պատարագի եկեղեցիին ստատրողաց և մատաղցու նուիրողներուն ննջեցելոց հոգւոյն ի հանգիստ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի։

Այս առթիւ պատարագի երգեցողութիւնք պիտի կատարուին Պէյօղլուի Ս. Լուսաւորիչ երգչախմբի կողմէ սիրայօժար մասնակցութեամբ և Տիար Գրիգոր Կիւմիւշեանի ղեկավարութեամբ։

Մատաղօրհնութեան արարողութիւնք կիրակի ժամը 4.30ին։ Բշ. օր։ Սկզբն. ժամերգութեան 1ին, պատարագ 10ին։

Թաղ. Խորհուրդը կը խնդրէ բարեպաշտ ուխտաւորներէն որ հաճին իրենց մատաղցուները մինչեւ կիրակի երեկոյ յանձնեն եկեղեցւոյն բանկալը։

REKOR
22 ուկէս լիրայի հագուստ, չափի վրայ և 2 փորձով կերպասներու ճոխ տեսակ։ Ղալաթիա, Պէյլէքի Թըրմվէյի կայանին դէմ։
REKOR

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅԹՆԵՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
Սինէ SUMERի մէջ 2 Ֆիլմ
2րդ Գրասենեակ
Պայքար մը Ֆրանսացի սպայի մը և գերման լրտեսուհիի մը միջեւ։ Դերակատարներ՝
ՎԷՌԱ ՔՕՌԷՆ
ԺԱՆ ՄԻՒՌԱ
ԺԱՆ ԿԱԼԱՆ
ԵՒ ԱՆՏԻՊ ՖԻԼՄԸ
Դեղին ժայռը
Սէր . . . Խորհուրդ . . .
եւ յուզում
Եւ գունաւոր օրաթերթը Անգլիոյ Թագաւորին և Թագուհիին Թագադրութեան հանդէսներուն, բոլոր մանրամասնութիւններով։

ԹԱՏՐՈՆ ԳԱՏԸԳԻՒՂ
ՎԱՂԸ ԳԻՇԵՐ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ՍԻՒՐԷՅԵԱ ՍԻՆԷՄԱՅԻՆ ՄԷՋ
ժամը ճիշդ 21ին
Վաստակաւոր դերասան ԳԱՐԱԳԱՇի 45ամեայ բեմական գործունէութեան ի պատիւ պիտի ներկայացուի
ԱՆՄԱՀՆ ՇԻՐՎԱՆԶԱՏԷԻ
Գլուխ գործոցը
ՆԱՄՈՒՍ
Տրամ 5 արար
Երրորդ արարի հարսնիքի տեսարանին Կովկասեան նուագ, կովկասեան պարեր. ԼԷՅԼԱ Կովկասեան նուագախումբին կողմէ։
ՀԱԼԱ ՀԱՆԸՄ
Քօմէտի 1 արար
ՀԱԼԻՏԷ եւ ընկերներուն կողմէ
Գիները՝ օթեակներ 350—250, թիկնաթոռ 50, պալքոն 30 ղրուշ։

ՄԱՅԻՍ 19

ՏԱՍՆԸՈՒԹ ՏԱՐՈՒԱՆ ՄԷՋ ՏԱՍՆԸՈՒԹ ԴԱՐԵՐՈՒ ԳՈՐԾ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՄԵԾ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ ԱՌՋԵՒ ԾԱՐԳԱՆՕՔ, ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԵԱՄԲ ԽՈՆԱՐՀԻՆՔ

Առանց հաշուելու նախապէս մղուած պայքարները, միայն Տիեզերական Պատերազմի դժոխային տարիները ճակատներու վրայ անցուցած ըլլալը, բաւական պիտի ըլլար յոգնեցնելու ո և է մարդ։

Այսօր այս ճակատին վրայ, վաղը միւս պատերազմի դաշտերուն վրայ կարօտութեանց մէջ, թշնամիին և ճակատագրին հետ անդադար մաքառումէ ետք Ան չէր յոգնած։

Անիկա թեւին վրայ ունէր առիւծներու ոյժը, հոգիին մէջ մեռնիլ չուզող ազգի մը հաւատքը՝ քաջութիւն և յոյս։ Ահա այս հաւատքով ան ճամբայ ելաւ և ոտք դրաւ Անատոլուի մաքուր հողին վրայ, Սամսոն։

Չքաւոր մնացած ազգի մը, չքաւոր ուժերէն բանակ մը կազմել, մարած յոյսերը վերստին արծարծել ու ազգի մը սիրտը դարձնել, Տիեզերական ահաւոր Պատերազմի բոլոր չքաւորութիւններէն աւելի թշուառութեան մէջ նոր պայքարի մը մէջ մտնել և նոր ճակատ մը ստեղծել։ Ահա բոլոր այս գործերը երեւան բերելու համար կամք ու կորով ունենալ, աշխարհի է՛ն մեծ զին. ուժերուն դէմ պատերազմիլը աչք առնել։ Այդ Թուականին առանկ ծրագիր մը իրագործել շատ երեւակայական էր, նոյն իսկ եթէ իբր մասալ պատմուէր ոչ ոք պիտի ուզէր առոր ականջ կախել։ Սակայն Ան, զմայլելի հրամանատարը իրեն ծրագիրը շինեց և ճամբայ ելաւ։

* * *

Այն պայքարը որուն կը ձեռնարկէր դժուար էր գլուխ հանել. սակայն արդեօք բաղդը փորձելու ձեռնա՞րկ մըն էր. բնաւ երբեք։ Ան ամէն ատեն պայքարի ձեռնարկելէ առաջ անպայման լաւ հաւող և հաշիւներէ ետք ճամբայ ելլող մեծ հանճար մը եղած է։

Զիա Կէօքալփ կ'ըսէ.

— Երբ լսեցի թէ ան ապստամբութիւն հռչակած է, բնաւ չի զարմացայ, սակայն վերջնական արդիւնքի մասին բնաւ չտարակուսեցայ. այդ վայրկեանէն սկսեալ իմ մէջս խորտակուած բոլոր յոյսերը բովանդակ ուժս վերստացայ, նոր հոգի, նոր կեանք ստացայ։ Եւ իմին անկեալ Ես նոյն հետայն ոտքի ելաւ ու ցցուեցաւ թշնամիին առջեւ ահաւոր ու սարսափազդու։

Բայց ինչո՞ւ։

Շատ պարզ պատճառով մը։ Քանի մը ամիս առաջ անոր հետ ժամու մը չափ գլուխ գլխի տեսակցած պահուս անիկա իր խօսքերուն և ընթացքին մասին ինծի լի հաւատք և վստահութիւն ներշնչեց։ Սակայն ան ինծի Տիեզերական Պատերազմին մէջ համբաւ ունեցող մեծ զօրավարի մը պէս չէր խօսած, գոռոզ մարդու մը պէս չէր խօսած, այլ մեռնիլ չուզող ազգի մը, պարտուիլ չուզող և անպայման յաղթելու կամք ունեցող ազգի մը, որի զաւակի մը պէս ինքնավստահ և համեստ շեշտով մը զրուցած էր։ Ոյժ մը կար անոր վարմունքին և շարժուձեւին մէջ։ Ոյժ մը՝ որ զիս կ'առինքնէր, անոր ծոցին մէջ, աչուըներուն մէջ անբացատրելի ոյժի արտայայտութիւն մը կար։ Ոյժ մը՝ որ խօսակիցը կը թովէր։

Ազգին խտացած հաւատքն էր ան։ Անոր մկանունքներուն մէջ, արտին մէջ, հոգիին մէջ, կուրծքին տակ, Թուրքին ոյժը խտացած էր։ Սամսոն ոտք դրած պահէն սկսեալ երկրին վրայ նոր հով մը փչեց։ Անատոլուի լեռներէն ծաւալեցաւ ու անցաւ հորիզոններէն անդին ու յուսադրեց մեզ։ Այն ատեն Իսթանպուլ ապրող և մոլեռանդ սեւ հոգիով մարդեր ծակամուտ եղան։ Փտած Քիւբէլիչեան տխեղծ հոգիով վեհապետը այս մեծ հերոսին ճամբան կարել նկրտեցաւ, զանիկա ընդգետնելու համար ոտքի հանեց իր ծառաները։ Սակայն ամէն ինչ պարապ էր, Սամսոն ոտք դնող հերոսը, անխորտակելի ոյժ մը եղած էր այլեւս, անոր հոգին Թուրք ազնիւ ազգին հոգին էր, անբացատրելի բան մըն էր ան։ Թէեւ մերն էր սակայն մեզի չէր նմանէր Ան։

* * *

Այս Թուականէն 18 տարիներ առաջ տեղի ունեցաւ այս դէպքը, քանի յիշելու ըլլամ, գրիչով և բառերու նկարագրելու անկարող կը զգամ ինքզինքս։ Սամսոն իմ խորտակած ոյժերս վերանորոգեց, ես հարազատ Թուրք ըլլալով այդ օրէն սկսեալ ապրիլս կ'զգամ։ Ասոր համար 18 տարի առաջ Սամսոն ոտք դնող և 18 տարուան մէջ 18 դարերու գործ գլուխ հանող այս ազգային մեծ հերոսին առջեւ երախտագիտութեամբ կը խոնարհիմ և կը հրաւիրեմ ամբողջ Թուրքերը որպէս զի խոնարհեցնեն իրենց գլուխը ինձ նման՝ Անոր առջեւ։

ԱՅՍՕՐ ՓՆՏՌԵՑԷՔ

Հայ անզուգական վիպագիր

ՇԻՐՎԱՆԶԱՏԷԻ

գլուխ-գործոց ՍԷՆԱՐԻՕՆ

ՎԵՐՋԻՆ ՇԱՏՐՈՒԱՆԸ

որ գրուած է Խ. Հայաստանի Սինէմայի վարչութեան խնդրանքով եւ որ այժմ Ֆիլմի կը քաշուի Պաքուի մէջ եւրոպ. եւ ամերիկ. ամենամեծ Ֆիլմերու ճոխութեամբ

Կարդալով ՎԵՐՋԻՆ ՇԱՏՐՈՒԱՆԸ սէնարիօն ինքզինքնիդ պիտի զգաք ճշմարտօրէն ճերմակ պաստառին առջեւ

կը գտնուի բոլոր լրագրավաճառներուն և ծխավաճառներուն քով։

ԳԻՆՆ Է ՏԱՍԸ ՂՐՈՒՇ

ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ
ԷՅՈՒՊԻ Ս. ԵՂԻԱ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Այս կիրակի 23 Մայիս Թաղիս Ս. Եղիա եկեղեցւոյ անուան տօնախմբութեան առթիւ Գեր. Տ. Հմայեակ Ծ. Վրդ. Գախթիարեան հրաւիրուած է պատարագելու և քարոզելու և նախ քան Ս. Պատարագը աւանդական մատաղօրհնութիւնը կատարելու։

Ետ Ս. Պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Ս. եկեղեցին շինող Տիկին Համասփիւռի (Պեզճեան) և իր զերդաստանի ննջեցելոց հոգւոյն ի հանգիստ։ Երգեցողութիւնք պիտի կատարուին Երաժշտասիրաց միութեան կողմէ միաձայն եղանակաւ։

Սկիզբն. Ժամերգութեանց ժամը 8ին, Ս. Պատարագի ժամը 10ին։

Ծանօթ.— Մատաղցուները կարելի է ղրկել մինչեւ ուրբաթ երեկոյ Էյուպ Ս. Եղիա եկեղեցին,

1—4

(Թաղ. Խորհուրդ Ս. Եղիա եկեղեցւոյ Էյուպի)

ՀՈԼԻՎՈՒՏԻ ՆԵՐՔԻՆ ԾԱԼՔԵՐԸ

Ուր թիթեռնիկները փիղէն աւելի յարգի են եւ գայլի ոռնածը կը ծախեն մասնաւոր եւ կանխաւ եղած ապսպրանքի վրայ

Պարզամիտ հանդիսատես մը, որ աչքերով կը լափէ պաստառի տաամ մը, ընդհանրապէս կը հիանայ աստղերուն, գովաբանական բառ մը կը գտնէ բեմադրիչին, սէնարիոյի հեղինակին համար և կը կարծէ որ այս երեակ աշխատակիցներուն գործակցութեանը կը պարտի իր զգացած հաճոյքը։ Եթէ պատեհութիւնը ունենայ տեսնելու փիղերու խումբ մը, անմիջապէս կը խորհի.

— Ուժը ինչե՜ր չընեք... ան հուժկու անասուններն անգամ «քամերային» առջեւ խամաճիկներ կը դարձնէ...

Բայց երբ թիթեռնիկ մը կը թռչի շնորհալիօրէն ծաղկէ ծաղիկ, ճիշդ այն պահուն երբ սիրահարները կը կորսնցնեն ինքզինքնին, համբոյրի մը մէջ, մեր հանդիսատեսը պէտք եղած կարեւորութիւնը չընծայեր անոր և կը բաւականանայ մրթմրթալով.

— Հիանալի հովուերգութիւն...

Մինչդեռ, եթէ մէյ մըն ալ բեմադրիչներուն հարցնէք.

— Փիղերը, սիրելիս, պիտի պատասխանէին, ամէն կողմ կը գտնուին, բայց թիթեռնի՛կ մը... երեւակայեցէք թէ ինչքա՛ն դժուարին գործ է ձիւն ձմեռին թիթեռնիկ մը պահել։ Ասոր համար մասնաւոր բուծում մը կը կատարուի և մինչեւ վերջին վայրկեանը այն մտահոգութիւնը կը տիրէ թէ ուզուած ատեն կարելի չպիտի ըլլայ ձեռք բերել զայն...

Այսօր Հոլիվուտի մէջ գոյութիւն ունին թիթեռնիկի ճշմարիտ բուծարաններ։

Ուշադրութիւն, փոքր թռչունը պիտի փախչի

Վերջերս, ամերիկացի լրագրող մը գնաց տեսակցելու մեծանուն բեմադրիչ Սէսիլ Պ. տը Միլի հետ։ Ան կ'ուզէր գիտնալ որ իր հոյակապ ժէքօրներէն ո՞րը իրեն ամէնէն աւելի դժուարութիւն պատճառած է։

— Երբեք չպիտի հաւատաք ինծի, պատասխանեց բեմադրիչը։ Երեւութապէս խիստ պարզ տեսարան մը պիտի դարձուէր յանկարծ։ Կ'ուզէի խիստ ռոմանթիք թապլօ մը առաջ բերել։ Հերոսը, որ արգելափակուած է միջնադարեան աշտարակի մը մէջ, կը դիտէ իր խուցին վանդակորմէն։ Յանկարծ, փոքր թռչուն մը, թառած մերձակայ ծառի մը վրայ, կ'երգէ իր առաւօտեան երգը։ Երբեք չէի ուզեր զմասուած թռչուն մը գործածել։ Հետեւաբար, շրջագայեցայ ամբողջ Հոլիվուտը, բոյնէն հանելու համար թռչուն մը որ գայ թառիլ մատնանշուած ծառին վրայ։ Կատարեալ ձախողութիւն։ Ի վերջոյ, արտակարգ դիպուածով մը, պարտէզին մէջ գտայ բոյնէն ինկած դեռատի երաշտահաւ մը, որ դեռ թռչիլ չի գիտնալուն համար, դրած տեղս մընաց։

— Թռչնիկը երգե՞ց, հարցուց լրագրողը պարզամտութեամբ։

— Ո՛չ, բնականաբար ոչ։ Աղմուկները ուրիշ հարց մըն են։ Եթէ կ'ուզէք այս մասին դիմեցէք աշխատակցիս՝ Մ. Հէբքիւսի։

Շարժանկարի ծաղիկները

Մեր լրագրողը յետոյ ճամբայ ելաւ և անցաւ ծաղկեմշակի մը առջեւէն։

Պարտէզը դիւթական էր. վարդեր, շահոքրամներ և մեխակներ կը տարածուէին արեւին ոսկի ճառագայթներուն տակ։

— Բայց այս ի՛նչ տարօրինակութիւն է, գոչեց մեր շրջիկը, այս տունկերը կը ցցուին նորակոչներու նման։

— Ասոնք տնկուած են թաղարներու մէջ, կարելի եղածին չափ շուտ սթիւտիօ կարենալ փոխադրելու համար, բացատրեց այնտեղ գտնուող տղեկ մը։ Ես եմ որ զանոնք կը տանիմ ու կը բերեմ։ Սակայն ստէպ պէտք է փոխել զանոնք, որովհետեւ ծաղիկները շուտով կը թառամին սթիւտիօին ջերմութենէն...

Ինչի՞ ձայն կ'ուզէք

Քիչ յետոյ, մեր լրագրողը Մ. Հէբքինսի դէմ նստած էր։ Հազիւ մէկ երկու բառ փոխանակած, հեռաձայնը հնչեց։

— Ի՞նչ կը փափաքիք... տասը մէթր գայլի ոռնա՞ծ մըն...լաւ։ Ցետո՞յ... ճաշարանի մը մէջ, տեսարանի մը համար հինգ մէթր «շամբանիայի խցանին ոստումին» աղմուկը, յիսուն մէթր գնտակի աղմուկ։ Լաւ։ Այս ապսպրանքը պատրաստ է առաւօտուն։

Մ. Հէբքինս ընկալուչը տեղը դրաւ և մարեցաւ խնդալէն, նշմարելով լրագրողին ապշահար նայուածքը։

— Կը տեսնեմ որ, հացի նման աղմուկ կը ծախէք...

— Այո՛, միայն մէկ տարբերութեամբ։ Հազուագիւտ կերպով նոր կը պատրաստեմ։ Պողպատէ տուփ մը ունիմ որու մէջ կը գտնուին մօտ 1300 տեսակ զանազան ձայներ 400,000 մէթր ժապաւէնի վրայ։ Հնչուն ֆիլմը նոր ելած ատեն, իւրաքանչիւր բեմադրիչ մեծ դժուարութիւն կը քաշէր անհրաժեշտ աղմուկները պահելու համար։ Ահա թէ ուրկէ գաղափարը յղացած եմ անոնց մէկ հաւաքածոն պահելու։

Հոլիվուտի կախարդը...

Ձայնի մասնագէտը իր խ վերջացնելէ առաջ լրագրողին նարարեց տեսնել Հոլիվուտի խարդին Միս Քուլթէրի խանութ

Երբ լրագրողը մուտք այս վերջինոյն աշխատանոցը տաղէմ 70 ամեայ կին մը դիմ րեց զայն։

— Սիրելիս, ուրեմն կ'ու տեսնել որ ի՞նչ է իմ խանութ Սպասէ վայրկեան մը, բացա ռատի աղջկան մը ձեռք կա ծրարը և մէջտեղ հանեց մետաքսէ գեղեցիկ շրջազգեստ Երկարօրէն զայն զննելէ ետք կառ մը վառեց և հոսկէ րեց այս հիանալի արդուզարդը։

Ցետոյ ձեռքերուն մէջ զայն, պարզ քուրջի մը նման տոյ նետեց դեղնորակ հեղուկ մէջ։ Շրջազգեստը հանելէ և նելէ վերջ Միս Քուլթէր զայն կարեց իր այցելուին։

— Հաճոյ կը թուի՞ ձեզի

— Ո՛չ, երբեք ճաշակիս մար չէ։ Մանաւանդ որ փոքր էր նախապէս։

— Այո՛, կը հասկնամ ձեզի Թովեց ծերունի կինը։ Բայց սակէտս բաւական տարբեր է։ շրջազգեստը այսօր իսկ պիտի տարբեր կերպով ներկուած հետքերու մէջ։ Ցետոյ պիտի նեմ խողի և ճարպի կարգ բաներ։ Պիտի նորոգեմ ծակերը նորոյթ քանուածքներ ի վերջոյ ձեր բաղձացած կազմ ու պատրաստ պիտի ըլլ

— Ներողութիւն տիկին պէտք ունիք այս աւելորդ

(Շար.ը 6րդ էջ)

ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ ԹԱՐՄ
եւ գեղեցիկ դէմք մը ունենալ

ԱՐՏԱ քրէմները բժիշկներու, մասնագէտներու, քիմիագէտներու և դէմքի մասնագէտներու մասնակցութեամբ պատրաստուած արժէքաւոր արտադրութիւն մըն է։

ԱՐՏԱ քրէմները մորթին նրբութիւնը կը պահեն, բիծերը կ'անհետացնեն, փոսիկները կը գոցեն, ուրիշ կարգ մը բօմատներու նման մորթին շնչառութիւնը չարգիլեր։

ԱՐՏԱ քրէմներու բաղադրութեան մէջ գտնուող արժէքաւոր տարրերու շնորհիւ մորթին բնախօսական գերը և արտաքին ազդեցութեանց դէմ մորթին կանոնաւորութիւնը կ'ապահովէ։

ԱՐՏԱ քրէմները մորթը կը թարմացնեն և քսուած բուրումը դէմքին վրայ կը պահեն երկար ժամանակ, առանց յայտնի ընելու

ԱՐՏԱ քրէմները դէմքին բացառիկ թարմութիւն և բնական գեղեցկութիւն մը կուտան։ Քսուած հակառողջապահիկ ուժերուն ներկերուն վնասակար ազդեցութեան արգելք կ'ըլլան։

ԱՐՏԱ քրէմները մորթը կը զօրացնեն և կը սնուցանեն։

Arda եւ Biricik Acı badem

քրէմները, քրէմներուն ամենալաւն են։

Մեծաքանակ կը ծախուի Պէյօղլու, Հաճօբուլօ բասաժ թիւ 38 Տաճատ Կիւլէր (Տէրտէրեան) անուշահոտութեան վաճառատունէն ինչպէս նաեւ բոլոր դեղարանները և նման հաստատութեանց

Տանաս Կիւլէրի ԱՐՏԱ շրթունքի ներկերը

ՍԻԼՎԱ ՔՕԼՕՆԵԱները եւ ԼՕՍԻՕՆները ՓՈՒՏՐԱ եղունգի ԱՐԱՆՕԼը, Պիրինիք Աճը Պատէմ ՊՐԻՅԱՆԹԻՆ կոմա եւլն. արտադրութիւնները իրենց տեսակին մէջ

ԱՆԶՈՒԳԱԿԱՆ ԷՆ,

Ն. Բ. Վ. ՃՕՐՃ Ջ.Ի ՃԱԿԱՏԱԳԻՐԸ

ԱՆԳԼԻԱ 60 ՏԱՐԻ ԱՒԱԶ ԿԸ ԽՈՐՀԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ, ԲԱՅՑ...

Ճօրճ Ջ. չունի իր մեծ եղբօրը հաշտողական ազդեցութիւնը ԲԱՅՑ ԿԸ ԹՈՒԻ ՈՒՆԵՆԱԼ ՀՕՐԸ, ՃՕՐՃ Ե.Ի ԾԱՆՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Թագուհին մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելէ, իսկ փոքր իշխանութիւները ժողովուրդին խօսակցութեան գլխաւոր նիւթն են

ՊՕԼՏՈՒԻՆ ՔՐՕՄՈՒԷԼԻ ՆՄԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐՋ ՋՏՈՒԱԻ, ԲԱՅՑ ՅՈՒԱԻ ԹԷ ԵՐԿՐԻՆ ԻՐԱԿԱՆ ՎԵՀԱՊԵՏԸ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆՆ Է

ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԻՆ ԻՆՉՈ՞Ւ ՊԷՏՔ ԷՐ ԿԱՆՏԻ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Նոր վեհապետներ խոստացան ԱՋՑԵԼԵԼ ՀԱՆՐԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ

ԷՏՈՒԱՐԴ Ը. ԼԱՒԱԳՈՅՆՍ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԵՒ ՇԱՏ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՎԵՀԱՊԵՏ ԷՐ, ԲԱՅՑ ԱՑՆՔԱՆ ԴԻՒՐԱՒ ՀԵՌԱՑԱԻ ՈՐ...

Ճօրճ Ջ. թագաւոր թագը գլուխը դնելէն ետք

ԳՐԵՑ՝ ԼՕՅՏ ՃՕՐՃ

Ընդհ. պատերազմի չրջանին Անգլիոյ վարչապետութիւնը վարող Լօյտ Ճօրճ համակիր էր հրաժարեալ Էտուըրտ Ը.ի որովհետեւ ան ալ իրեն նման տէմոկրատ գաղափարներ ունէր և դէմ էր ազնուական հին ու կաշկանդող սովորութեանց, որոնցմէ չատերուն վերնալուն ալ պատճառ եղած է իր վարչապետութեան օրերուն։ Մանաւանդ անոր համար չատ չահեկան է այս գրութիւնը։

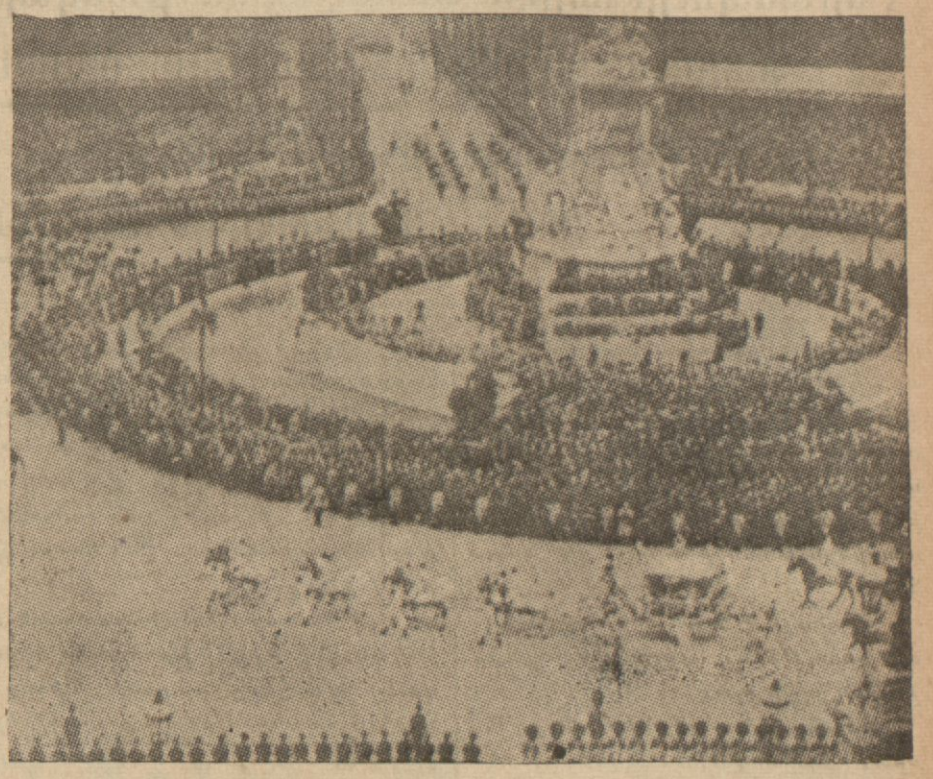

Արքայական թափօր կ՛անցնի Թրաճալկար Սքուէր հրապարակէն

բեւեցող Ֆրանսայի մէջ Հանրապետութեան վերահաստատումը՝ այդ բաղձանքին ուժ տուած էր։

Այսօր այդ բաղձանքը, իբր կարեւոր քաղաքական չարժում, գոյութիւն չունի, թէեւ վերջերս ասոր վերաբերումի նչանները սկսած էին ուչադրութիւն գրաւել։

Էտուըրտ Ը.ի պարագան

Էտուըրտ Ը.ի գահէն հրաժարիլը, թագաւորներու մեքենական ժառանգականութեան սկզբունքին համար հարուած մը եղաւ։

Երբ այդ դէպքը պատահեցաւ, Անգլիա չէի գտնուեր, բայց այդ տագնապին մէջ գործօն դեր ունեցողներէն հասկցայ թէ, ժողովրդեան ամէն խաւերուն մէջ, այս դէպքին առթիւ, անհասկնալի ջղագրգռութիւն մը տեսնուած էր։

Այս դէպքին, գաղթապետութեանց վրայ ունեցած ազդեցութիւնն ալ չատ մտահոգիչ էր։ Երկրի մը սթոին տրուած այդ տեսակ հարուած մը երկար ատեն հետք պիտի թողու։

Նախորդ թագաւորը, ամբողջ Բրիտ. կայսրութեան բոլոր ցեղերուն և բոլոր դասակարգերուն ջերմ համակրութիւնը չահելով, ինքզինքը իրապէս արժանի ցոյց տուած էր իր ժառանգած գահին։ Անոր թագաւորելու հանճարը՝ բացառիկ աստիճանի մը վրայ կը գտնուէր։

Այսքան ժողովրդական և կարող թագաւորի մը այդքան դիւրաւ գահէն հեռացուիլը և տեղը ուրիչի մը գահ բարձրանալը՝ հիմէն ջնջեց ժառանգականութեան սկզբունքը։

Իրական վեհապետը Խորհրդարանն է

Մ. Պալտուին, պէտք է ըսել որ Օլիվըր Քրօմուէլի օրինակին հետեւելով, թագաւորութեան վերջ չի տալու չափ խելացի գտնուեցաւ։ Բայց ան, վերջին դէպքերուն առեն անգամ մըն ալ ճչդեց թէ երկրին իրական վեհապետը Խորհրդարանն է, և թագաւորը միայն թագ կրող գլուխ մըն է, որ եթէ հեռացուի կամ հրաժարի, տեղը ուրիչ մը կուգայ, և սակայն այս փոփոխութիւնով պետութեան ընդհանուր կառուցուածքը և Սահմանադրութիւնը անփոփոխ կը մնայ։ Երբ այսքան սիրուած ու ժողովրդական վեհապետի մը անձով կրցաւ այդ սկզբունքը իրականացնել, այլեւս [անոր ճչմարտութեան և ուժի մասին կարելի չէ կասկած ունենալ։

Այս տեսակ քայլեր, Անգլիոյ պատմութեան մէջ, չատ անգամ պարտադրած են Ազատականները, այս անգամ նոյն [քայլին Գահապետողականներէն գալը՝ ցոյց կուտայ թէ Խորհրդարանի գերիչխանութեան մասին ոչ մէկ տարակարծութիւն կայ։

Թագաւորութեան ապագան այսօրուան վեհապետներէն կախում ունի

Թագաւորութեան, այս վերջին

(Շար.ը 7րդ էջ)

Ոսկեղէն արքայական կառքը կը թաւալի դէպի Ուէսթմինսթրի եկեղեցին

ԲՐ դպրոցական դասերս առաջին անգամ ինձի սորվեցուցին թէ, իմ հայրենիքէս ուրիչ երկիրներ ալ գոյութիւն ունէին աշխարհի վրայ, այն ատեն Եւրոպայի մէջ կային ութը զօրաւոր միապետութիւններ.— Բրիտանիան, Ռուսիան, Ֆրանսան, Բրուսիան, Իտալիան, Աւստրիան, Սպանիան և Թուրքիան։

Այսօր, ասոնցմէ երկուքը միայն մնացած են.— Բրիտանիան և Իտալիան։

Մենք, վերջին հոյակապ հանդէսներով [աշխարհի ցոյց տուինք եւրոպական [միապետութիւններէն մնացած վսեմաւոր օրերէն նոր օրինակ մը։

Մեր թագաւորութիւնը ապրեցաւ, որովհետեւ ան առաջարն է ապրող հաւատքի մը, որ այսօր ալ ամէն առենէ աւելի կը գիաւէ մեր ժողովուրդին մաքերն ու սիրտերը։

Իր գոյութիւնը և ազդեցութիւնը կը չարունակէ պահել ոչ թէ ազգած վախով, այլ չնորհիւ՝ օգտակարութեան և կարեւորութեան մասին տիրող ընդհանուր հաւատքին։

Վաթսուն տարի առաջ, մանաւանդ Անգլիոյ բաղմամարդ մասերուն մէջ, ընդհանուր բաղձանք մը և զգացում մը կար ի նպաստ հանրապետական վարչաձեւին։

Նաթօլէոն Գ.ի կայսրութեան տապալումը և մեր եղերքներէն հեռանալը Ֆրանսայի [Երրորդ] հանրապետութեան վերահաստատումը՝ այդ բաղձանքին ուժ տուած էր։

Պըքինկէմի պալատին առջեւ խռնուած ամբոխը

ԴՐԱՄԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Իսթանպուլի հելլէն–հռոմէական թանգարանին մէջ հաւաքածոյի յատուկ հին դրամներու ընդարձակ մասնաճիւղը

2800 տարուան անցեալ մը ունեցող դրամագիտութիւնը՝ ՈՒԹԸ ԴԱՍԱԽՕՐՈՒԹԵԱՆ ԲԱԺՆՈՒԱԾ

Գրեց՝ ԵՒ. ԱԼԵԱՆԱՔԵԱՆ

Այսպէս կը տեսնենք դահակալ մը, հազիւ երկու ամիս տեւող իր իշխանութեան օրով 30—40 տեսակ տարբեր պատկերներով հակակողմ ունեցող դրամներ տպուեր են և իրենց դամագիծը մազի չափ առանց տարբերութեան իրարու կը նմանին։

Հիանալի է այս. ի՛նչ արուեստի նրբութիւն։ Աւելի հետաքրքրական պարագայ

Հռոմէական չրջանին, Փոքր Ասիա, նահանգներու վերածուած, արտօնեալ էր յուենատառ դրամ տպելու, միմիայն պղինձէ ըլլալու պայմանաւ, բացի կեսարիայէ։ Արդ, զարմանալի է երբ կը տեսնենք թէ Հռոմ 35 օր կահակալող մէկ կայսրի մը դրամը ասիական քաղաք մը, Անտիոք կամ Սելեւկիա, խոշոր պղինձի վրայ դրոշմուէր է մեծադիր նկարուած՝ հիանալի ճշդութեամբ։

Հռոմէական արձնիէ արծաթներու դասաւորութիւնը կ'երեւի դեռ չէ աւարտած, որովհետեւ իրենց այլազան դիմագիծով նշանաւոր այդ դրամները, որ խիստ առատ կը գտնուին, նուազ են բաղդատմամբ ոսկիներու։

Դ.—Բիւզանդական սէռի 330էն մինչեւ 1453—հարիւր հօթանասունն և ութը կտոր ոսկիներու կարեւոր քանակութիւն մը համբերինք։ Հոն կ'երեւին Մեծն Կոստանդիանոսի վերաբերեալ հինգ հատերէն զատ իր կնոջ Ֆաուստայի, ու յետոյ կարգաւ արժէքաւոր կտորներ Թէոդոսիոսի, Միքայէլ Գ. Թինեմոլի և քոյրերուն երեք տեսակ ոսկիները (642—856), Լեւոն Զ. Իմաստասէրի եղբօր տկարամիտ Ալէքսանդրի, (911—912) նաև Օսմանոս Ա. Կոստանդին Ի. և Քրիստոֆոր որդւոյն պատկերներով (919—926) բիւզանդական ոճի ընտիր փորագրութեամբ կտոր մը։

Այդ ճիւղը բաւական ճոխ է նաեւ արծաթ ու պղինձ դրամներով։

Ե.րդ ապակեզարանին մէջ կը հանդչին տիեզերական համբաւ ունեցող Քիւրիք սթաթէր ոսկիներու անզուգական շարք մը (կիզիկոն, Պանտերմայի մօտ հին քաղաք մը, ներկայիս աւերակոյտ) իրաքանչիւրը 16 կրամ կշռող և 76 տարբեր պատկերներէ բաղկացեալ այդ հաւաքածոն Մեծ կղզի գտնուեցաւ 1928ին և ինչպէս ժամանակին թերթերը զբաղեցան, 209 կտորէ կը բաղկանար։

Այդ քանակութենէն զատուած է հակակողմը միշտ խոռոչաւոր իսկ վրայի պատկերը տարբեր Քիւրիքներ 76 հատ — Լամբսաք ոսկիներ (ներկայիս Լափսէքի, Տարտանէլ) 4 տարբեր թիփեր, և Բանթիքաբէա (Քրիմ) 4 հատ—իսկ մնացեալները կրկնութիւնն են միեւնոյն կաղապարներուն։

Այդ գանձը թաղուած է անյուշ Մակեդոնացի Փիլիպպոսի (359—336 Ն. Ք.) օրով, որու մէկ քանի դրամները միասին գտնուեցան, հետեւաբար 350×1937=մօտաւորապէս 2290 տարի հողին տակ ծածկուեր են։ Եւ այդ հաւաքածոն կը կազմէ գոհարը թուրք դրամներու թանգարանին։

Քրիստոսէ 450—350 տարիներ առաջ տպագրուած այդ ոսկիներուն մօտիկ ձախակողմի ցուցափեղկին մէջ չարուած են Միջին դարուշարք մը եւրոպական դրամներ վէնէտիկի, Սպանիոյ, Բօրթուկալի, մանաւանդ Աւստրիոյ վերաբերեալ 74 հատ ոսկի և 100 հատի չափ արծաթ թալէռներ իրենց կոտորակներով որոնք իրենց մետաղէն տարբեր արժէք մը չեն ներկայացներ, ուրտեղ հաչակաւոր Քիւրիք Սթաթէրներու հետ՝ մեծ հակադրութիւն մը իրական արժէքի տեսակէտով։

Մնացեալ 6, 7 և 8 երրորդ վերջին ցուցափեղկերը յատկացուած են իսլամական դրամներու և մասամբ Արեւելքի Խաչակիրներու պատկանողներ ալ կան. հարուստ է իսլամական բաժինը, ուր թուականի կարգով հետեւեալ դերդաստաններու բաժանուածները կ'արձանագրենք.

Օմմիատ (էմէվի) Ապպասեան, Ֆաթիմեան, Մամլուք, Թուղուղ, Մարօք և Անատոլուիա (Սպանիա) տպուած, կազնէվի, Իրագի և Գոնիայի Սէլճուգիներ, Իլխանիյէ, Ագ Գոյունլու, Գարա Գոյունլու Մուսուլի Ամաւելկներուն, Ճէյհյիր, Թիմուրեան, Գարսիկ, Աֆղան և տարբեր ուրիշ տեղերու դրամներ որոնք Փոքր Ասիոյ մէջ տպուած են։

Թրքական բաժինը անշուշտ իր տեսակին մէջ հարուստ է թէեւ և գնահատելի, բայց կան դեռ զանազան կաղապարներ, որոնք չեն երեւնար այդ հաւաքածոյին մէջ։

Իսլամական բաժինը, էմէվիներէն սկսեալ կը հասնի 172 հատ ոսկիներ։

Ասոնց մէջ հիանալի է անզուգական Մուհամմէտ մարգարէին յաջորդ էմիր Մալիֆայի օրով Դամասկոսի մէջ տպուած ոսկին, ուր կ'երեւի Բիւզանդիոյ կայսր Հէրաքլիուս (610—641) և 2 զաւկիները, ոտքի վրայ կանգնած, յար և նման ընդօրինակութիւն Խաչանպուլ տըպուած կաղապարին, հակակողմի կեդրոնը խաչի նշանը երեք պատուանդանի վրայ այլ փոխանակ լատին գրերու դրամին չուրջ արաբատառ կը կարդացուի «Պիսմիլլահ» եւն., տպուած Դամասկոսի մէջ հիճրէթի 17 թիւին=638 Քրիստոսի, էմիր Մալիֆայի օրով։

(4) (Շար.)

ՀՈԼԻՎՈՒՏԻ ՆԵՐՔԻՆ ԾԱԼՔԵՐԸ

(Շար. Դ. Էջէն)

տուբիւնը կատարելու, քանի որ շրջագեստը ոչ մէկ պակաս ունի, հարց տուաւ նորեկը։

— Խիստ պարզ է։

Մեր աստղերը չեն ուզեր ուրիշի մը հագածը նոյնութեամբ հագնել երկրորդ անգամ, նոյնիսկ գիւմ գարձուած առեն։ Ուստի, կ'այլափոխեմ զանոնք։ Յորհեցէք որ 17 տարիէ ի վեր կապուած եմ Մէթրօ Կօլտուին Մէյըր չարժանակարի ընկերութեան։ Կրէթան ալ մէջը ըլլալով, այստեղի բոլոր աստղերուն շրջագեստները ձեռքէս կ'անցնին։ Խիստ տաղտկալի է արհեստ։ Հակառակ ասոր, սակայն, իմ յառաջացեալ տարիքիս մէջ իսկ երբեք չեմ խորհիր լքել զայն։

Գաղեց՝ ՍԹԱՐ

ՍԱՆԻՆ ի հրաշալիքը

Սէցաները ակռաներու հոգէառն է

ՍԱՆԻՆ ակռայի բաթը անոնց փրկարարն է

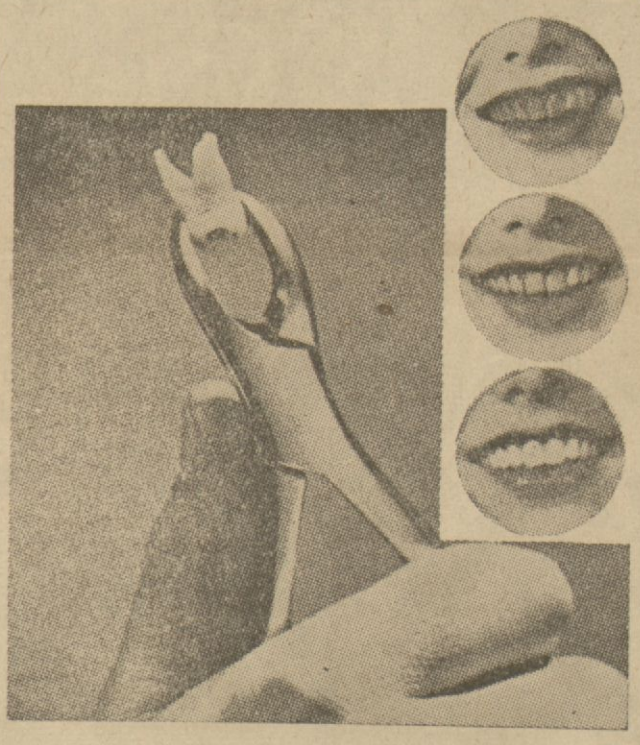

Առաջին օր

Երկրորդ օր

Երրորդ օր

Փորձեցէք եւ պիտի տեսնէք

ՍԱՆԻՆ

«Ժամանակ»ի թերթօնը — 8 —

ԾՈՎԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԸ

ԺԱՆՊԱՐ

ԽԻՍՏ ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ԵՒ ԶԳԱՅԱՑՈՒՆՑ ՎԷՊ

Հեղինակ՝ ԱՐԹԻՒՐ ՊԵՐՆԷՏ

Թիւսէֆի, Սիւրուճքի, Վիսօֆի եւ Բօֆէրտասի հեղինակը

Ա. ՄԱՍ

ՈՒՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂԸ ԱՆՎԱԽ ՊԱՏԱՆԻԻ ՄԸ ԿԸ ՀԱՆԴԻՊԻ

«Ձեր ամենախոնարհ եւ ամենահլու ծառան

Ռիխթէր

Ծովակալը այս տողերը գրած միջոցին, ժանպար, յուզուած, տեղէն չշարժեցաւ։

Աչքը շուրջը դարձուցած ատեն պատէն կախուած կնոջ մը պատկերը տեսաւ։

Վարպետ նկարչի կողմէ գծուած նկարը շունչ եւ հոգի ունեցող գեղեցիկ, խօսուն արարածի մը կը նմանէր։

Երիտասարդ նաւուղիղը այդքան գեղեցիկ կին չէր տեսած կեանքին մէջ։

Զմայլանքով կը դիտեց զայն, կարծեց թէ հուրի մըն էր որ մարմին առնելով իջած էր նիւթական շրջանակի մէջ։

— Ո՛վ է այս կինը, մտածեց ժանպար, անշուշտ ողջ պիտի ըլլայ։

Ժանպար այս հարցումը ըրած միջոցին աչքը չհեռացուց պատկերէն, բերանը բաց, յափշտակուած, պատկերին կը նայէր, վախնալով որ աշխարհի իրաց դառնալով յանախաք կ'ըլլայ, աչքը անդին դարձնելու չէր համարձակեր։

Երբ Ռիւթէր նամակը լրացնելէ ետք զայն կնքեց, երիտասարդին աչքը պատկերին վրայէն չէր հեռացած։

Ծովակալը տեսնելով ժանպարի դիրքը, ըսաւ.

— Ի՞նչ է ան տղաս, պատկե՞րը կը դիտես։

— Այո, ըսաւ ժանպար ինքզինքին գալով։

— Գեղեցի՞կ է։

— Շատ գեղեցիկ, պարոն ծովակալ։

— Այո, շատ գեղեցիկ էր, ըսաւ Ռիւթէր, մեր մեծ նկարիչ Ռիւպէնսի գործն է, զմայլելի էակ մըն էր պատկերին տէրը, հոգին ալ իրեն պէս գեղեցիկ էր։

— Մեռա՞ծ է որ, հարցուց ժանպար։

— Տասնրհինգ տարիէ ի վեր։

— Կը ճանչնայի՞ք։

— Կինս էր, Աստուած առաւ զայն ծեռքէս։

— Ներեցէք որ ձեր վիշտը արթնցուցի։

— Դուն չարթնցուցիր, միշտ արթուն եմ, այս պատկերը քովս կը պահեմ որ երբ թշնամին զիս նաւուս հետ ընկղմէ, կնոջս պատկերին հետ խաղտիմ, կնոջս կողքին քանի որ ցամաքի վրայ գերեզման չունեցայ, գոնէ ծովուն խորը ունենամ, կրնթթս յիշատակը ոչ մահովս, ոչ այս նկարին ընկղմելով կը թաղամի, որովհետեւ այս պատկերին նմանող էակ մը կայ որ ողջ է, անունը կրնթ է, թոռն է որ ամէն բան է ինծի ծայրենիքէս ետք զայն է որ կը սիրեմ, ձերութեանս ան է որ պիտի ըլլայ լոյս եւ արեւս, ծայնը, քալուածքը, նայուածք, ամէն բան կնոջս կը նմանի անոր մէջ։

Ծանկարծ իրականութեան դառնալով ըսաւ.

— Ասոնց վրայ խօսեցանք, կ'երեւի չմտածեցիր որ ծովակալ մը սրտի վշտէ, ընտանեկան երջանկութեան մասին խօսի քեզի, դեռ պզտիկ ես, չես գիտեր թէ ի՛նչ է վիշտը։

— Բայց Նոյէն ուրիշ սիրելի մարդ չունիմ։

Ռիւթէր ոտքի ելաւ, ծիւնքին նաւուղիղին ուսին դրաւ եւ ըսաւ.

— Մեծ վիշտերն են որ կը կապեն մեծ մարդիկը, մարդկային սիրտը մեծ վիշտերով է որ կը բանայ։

Ցետոյ հրամայական շեշտով ըսաւ.

— Այս նամակը վաստակած է ուստիիդ տուր։

— Երկուքին վրայ ալ վստահութիւն ունիմ։

— Աւելի լաւ, ըսէ անոնց որ նամակը Գալէ դառնալնուն այս նամակը ռավարիչին յանձնեն, կառավարիչը թագաւորին կը հասցնէ զայն, ես կ'ըսեմ։

— Այս նամակը առաւ չորս տեղը կը հասնի։

— Որեմն գնա։

(Շար.)

ՃՕՐՃ Զ.Ի ՃԱԿԱՏԱԳԻՐԸ

(Շար. Ե. էջէն)

…դէպքերէն կրած հարուածը դարմանել, եւ անոր տալ իր նախկին …ումը կախում ունի ներկայ վեհապետներէն։ Ներկայ Թագաւորը չունի իր մեծ հօրը Էտուըրտ Է.ի կամ մեծ եղբօրը Էտուըրտ Ը.ի քաջաղական անհատականութիւնը, բայց ան կ'երեւի թէ ունի այն ծանր նկարագիրն ու յատկանիշերը որոնք իր հայրը Ճօրճ Ե.ը դարձուցին ամենէն յարգուած եւ ամենէն աւելի սիրուած բրիտանական վեհապետներէն մին։

Թագուհին ունի հմայք մը, որ արդէն իսկ կրցած է ապահովել իրեն ժողովրդականութիւն մը, որ ժամանակի ընթացքին կրնայ մրցիլ այն ժողովրդականութեան հետ զոր ունեցած էր Էտուըրտ Է.ի կինը Ալեքսանդրա Թագուհին, որուն յիշատակը այսօր իսկ խիստ բարձր է սրտերու մէջ։

Ազգը շատ կը սիրէ նաեւ երկու փոքրիկ իշխանուհիները։ Անոնց …ղայական արարքը թերթերու եւ խօսակցութեան նիւթ կը հայթայթէ։

Կասկած չկայ թէ Թագաւորութեան ուժերէն մէկն է նաեւ Մէրի մայր Թագուհին, բնատուր վեհափառութիւնը եւ կնոջական ուշիմութիւնը։

Սխալ կ'ըլլայ սակայն պահել վերջին դէպքերուն առթիւ Թագաւորութեան կրած հարուածը, որովհետեւ վեհապետութեան շուրջ պարուրուած այն խորհուրդը, որ պաշտամունք եւ անձնուիրութիւն կը պարտադրէր ժողովուրդին մասամբ կորսնցուցած է իր նախկին ուժը։ Թագադրութեան հոյակապ հանդէսին շլացուցիչ տեսքը կրնայ բաներ մը ծածկել բայց վէրքը հոն է եւ դարմանելու համար ժամանակի պիտի կարօտի։

Վեհապետութեան գոյութիւնը սակայն պիտի պրկուի շնորհիւ այն համոզումին թէ Թագաւորը սահմանադրական թոյլ կապերով կապուած մայր հայրենիքն ու գաղթապետութիւնները իրար կապող ամէնէն զօրաւոր կապն է։

Քիչ մըն ալ կայսրութիւնը

Թագադրութեան ներկայ եղան կայսրութեան ամէն կողմէ պատուիրակներ։ Արդէն ամէն կողմ հանդարտութիւն կայ բացի Իռլանտայէն եւ Հնդկաստանէն։ Իռլանտայի հետ յարաբերութիւնները …կած են կարգի մտնել եւ եթէ նոր դէպքեր տեղի չունենան շատ չանցած, այդ խնդիրը մոխիրին տակ թաղուած կ'ըլլայ, բայց Հնդկաստանի կացութիւնը մտահոգիչ է։

Հնդկաստան մեծ թիւով ներկայացուցիչ ունէր Թագադրութեան հանդէսին, Հոն էին ամբողջ մահարաճաները, բայց երկու Ամերիկաներուն չափ բնակչութիւն ունեցող Հնդկաստանի կողմէ միայն հնդիկներ եկած էին բայց ոչ ոք իրապէս կը ներկայացնէր Հնդկաստանը։ Վեսթմինիսթըրի աբբայարանին մէջ դժբաղդաբար չկար Հնդկաստանի ժողովուրդին իրական առաջնորդը, անոր վստահութիւնը վայելող ներկայացուցիչը։ Նոր վեհապետներուն կը մնայ կանոնի հետ հաշտեցողութեան գալ։ Հնդկաստանի կացութիւնը կրնայ ճակատագրական հետեւանք ունենալ Ճօրճ Զ.ի Թագաւորութեան համար, եթէ կառավարութիւնը շարունակէ միջոցներ ձեռք չառնել։

Կայսերական տեսակէտով Ճօրճ Զ.ի Թագաւորութեան արժէքը կրնայ բարձրանալ եթէ Անգլիա յաջողի Հնդկաստանի մէջ Հիմալայայէն մինչեւ Թրավանքօր միութիւն մը հաստատել։

[illegible] անգործները

Լոնտոն այս օրերս խռովքանքի մէջ է։ Լանարքի եւ Տիւրահամի …շրջանները շատ հեռու են։ Իրապէս գնահատելի կարգադրութիւն մը ըրած են Թագաւորն ու Թագուհին, խոստանալով Թագադրութենէն վերջ այցելել Կալլէսի հանքածուխի շրջանակը։

Թագադրութեան հանդէսին փայլը եւ խանդավառութիւնը ցոյց տուին թէ Թագաւորութիւնը կը պահէ իր արժէքը ժողովուրդին սրտին մէջ, գահը գրաւողներուն կը մնայ սրտերու մէջ պահուած այս հաւատքը վերածել իրական ապրող ազդեցութեան մը։

«Ժամանակ»ի Պատմուածքներէն

ՄԵՌՆԱԼԻՆ ՁԱՅՆԸ

ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ՝ ԱՐՄԱՆ ՄԵՐՍԻԷԷ

Թարգմ. ԴԱՐԲՆՈՑԱՊԵՏ

Սենեակը, ուր կը հանգչէր մեռեալը, սեւ շղարշապատ կանթեղ մը կը լուսաւորէր, անոնք առանձին էին սգազգեստով։ Մեռելային լռութիւն կը թագաւորէր։ Երկուքին ալ վիշտը, անհետացող ամուսնոյն եւ հօրը մասին, անսահման էր եւ լռութեամբ կը կրէին, առանց սակայն տակաւին կարենալ ըմբռնելու թէ՝ իրենց համար կեանքը կը շարունակէ...։

Ժամանակ առ ժամանակ, կիսատուներին մէջ ճերմակ բիծ մը կը շարժէր. Տիկին Լանդէն թաշկինակ մը կը մօտեցնէր իր արցունքոտ եւ կարմրած աչքերուն։ Զաւակը, Ժան կը հառաչէր եւ չէր կրնար բան մը ըսել, մօրը վիշտը չաւելցնելու համար։ Անհուն լռութիւնը կը շարունակէր սգաւորներու սենեակին մէջ...։

Չորս օր առաջ, փորախտ մը (յանկարծական արեան խանում) Պ. Լանդէնի առողջութիւնը խաթարած էր։ Ցանկարծական անդենականի այս չուելը՝ յիրաւի մեռեալին կը խնայէն հոգեւարքի անսահման տառապանքները, միւս կողմէ, սակայն, հրակէզ ցաւեր կը պատճառէն անոնց, որ կը մնան։

— Ժան, ըսաւ անակնկալօրէն Տիկին Լանդէն դողդոջուն ձայնով, Ուժ չունիմ հօրդ գրասենեակը երթալու։ Խեղճը իր թղթակցութիւնները գրուցագրել (տիքթէ) կուտար երբ...

Մնացեալ բառերը կորան խոր հեծկլտուքի մէջ։

— Մայրի՛կ — ըսաւ երիտասարդը ոտքի ելնելով — դու խոստացիր ինծի, որ հաստատակամ պիտի ըլլաս։

— Այո՛, զաւակս — վրայ բերաւ պահ մը յետոյ տիկին Լանդէն — ինծի բեր տիքթօֆօնը... (գրուցագրութիւնը արձանագրող գործիք) Կը փափաքիմ անոր ձայնը իմանա՛լ։

Ձեռքի շարժումով մը Ժան մատնանշեց, որ իրեն այս փափաքը անժամանակ է։

— Կը խնդրեմ քեզ, պնդեց մայրը տկար ձայնով մը։

Զաւակը պէտք էր հպատակէր եւ մեկնեցաւ։

Ապակիով շրջապատուած անցատակ մը բնակարանէն կը տանէր դէպի փոքրիկ գործարանին շէնքը, որ կը վարէր Պ. Լանտէն։ Քանի մը վայրկեան յետոյ, Ժան մտաւ իր հօրը աշխատութեան սենեակը։

Այս սենեակին տեսքը, ուր ամէն երեկոյ ինքը կ'երթար հայրը տեսնելու, իր սիրտը լեցուց վշտով։ Ծանօթ կարգուսարքը, դեռ խճողուած տետրերը աշխատանքի սեղանին վրայ, որոյ կարգին մատերը, ինքնահոս գրիչը եւ ակնոցը, տիվանը, որուն վրայ կը սիրէր նստիլ, ուրիշ անգամներէ ալ աւելի սուր կերպով անոր ներկայութիւնը անհրաժեշտ կը դարձնէր, որ դժբաղդաբար այլեւս չպիտի վերադառնար։

Կլորակ սեղանի մը վրայ բաց կը կենար տիկթօֆօնը, կարծես պատրաստ նորէն ընդունելու ընդմիշտ լռած ձայնը։ Որպէսզի որոշ խնայողութիւն մը ընէ եւ որպէսզի պաշտօնեաները մեկնելէն յետոյ կարենայ իր թղթակցութիւնները գրուցագրել, Պ. Լանտէն այս մեքենան կը գործածէր, որ ասկից յետոյ, իր կարգին պատճէնը տուն կուտար մեքենագրուհիին, որոնք պէտք էր որ գրուէին։

Մահը վրայ հասած էր, երբոր կը խօսէր տիքթօֆօնի առջեւ եւ անոր գրագրուհին, օրիորդ Նէլի, որ ուշացած էր, որպէսզի լրացնէ քանի մը փութկոտ նամակներ, զայն գտած է ինկած իր թիկնաթոռին մէջ, երբ նամակները ստորագրելու համար անոր տարած էր։

(Մնացեալը վաղը)

գթութեան ապաւինեցայ, խաբուեր եմ, կ'երեւի թէ դատս գէշ պաշտպանեցի, յուզուելուս պատճառով, վախնալով որ չպիտի կրնամ հասկցնել ինքզինքս, բերնէս կարգ մը խօսքեր փախցուցի, շատ կը ցաւիմ ըրածիս վրայ։

Մառի Թէրէզ ծունկի եկաւ կոմսին առջեւ եւ հեծկլտալով ըսաւ.

— Հրամայեցէք հօրս որ վանք քաշուելուս արգելք չըլլայ, ուրիշ խնդրանք չունիմ։

— Իրաւ որ մեղք պիտի ըլլայ։

Տեսնելով Մառի Թէրէզի ցաւալի վիճակը, բարկութիւնը իջաւ, մանկամարդ աղջկան ձեռքէն բռնելով ոտքի հանեց։

Ապա անոր երեսները շոյելով ըսաւ.

— Մայրապետ ըլլալու աչք չունիս, դիւանագիտուհի ըլլալու յարմարութիւն ունիս. եթէ եղբօրս տեղը ըլլայի, հայրդ Վիէննաի դեսպան կը կարգէի, քեզ ալ անոր խորհրդական, խաղացած խաղդ հասկցայ, արցունքներդ սրբէ։

— Իշխանը իրաւունք ունի, միջամտեց Վօքալիէր մայրապետը։

— Անա կը սրբեմ, հօրաքոյր, ըսաւ Մառի Թէրէզ հնազանդելով եւ նրբահիւս թաշկինակով մը սրբեց աչքերը։

— Ձիս մաիկ ըրէ, գիտեմ որ բանակցելու եկար, այնքան միամիտ ես որ կը կարծես որ սիրոյդ ներշնչած յանդգնութիւնը եւ համարձակութիւնը բաւական է այդ բանակցութիւնը յաջողցնելու։

— Տէր իմ. Թոյլ տուէք որ...

Վօքալիէր մայրապետը արքունի սովորութեան համեմատ քաղաքավար խոնարհութիւն մը ընելով ըսաւ.

— Կը հաստատեմ եղջկան խօսքը. Վիտօք աչքիս առջեւ ծնրրակալեց Ռօշ Պէրնար մարքիզը եւ օրիորդ Եօլանտը որ երեւցածին նայելով ատ սրիկային ոչ քոյրն է եղեր, ոչ ալ ազգականուհին, այլ վտանգաւոր բախտախնդրուհի մը։

— Խելքէ մտքէ չանցնելիք բան, ինչ դարու հասեր ենք, վայ անամօթներ, ալ քանի որ ազնուականները աւազակութիւն կ'ընեն, փողոցի դատարկապորտները ազնուականութիւն ընելու են։

— Իրաւացի կը խօսիք, կը խնդրէի ձենէ որ հաճիք այս խօսքը միտք պահել. որովհետեւ շատ չանցած խօսակցութեան նիւթը հոն պիտի յանգի։

— Ատ ի՞նչ խօսք է. մոլտաց Արթուա կոմսը յօնքերը պռստելով։

— Ներողամիտ եղէք սա խեղճ աղջկան, չափազանց ջղայնոտած է, ըրածը կը հասկնայ, ներողութիւն կը խնդրէ ձենէ։

Արթուա կոմսը ժպտեցաւ։

— Հանդարտեցէք, մայրապետ, ոչ ալապուճուկ եմ ոչ ալ խամաճիկ, այս աղջկան հոգեկան վիճակը կը հասկնամ, շարունակէ, աղջիկս, վրէժդ լուծելո՞ւ եկած ես։

— Ի՞նչ վրէժ. կը խոստովանիմ թէ ձեր խօսքերուն իմաստը չկրցայ հասկնալ

— Լսեցի որ ինծի դէմ քէն պահեր ես, իրա՞ւ է, հարցուց կոմսը զուարթօրէն։

— Ինչպէ՞ս կը համարձակին ձեր ականջին հասցնել ասանկ արտառոց զրպարտութիւն մը. ալ դուք կրնաք հասկնալ։

ԽՈՆԱՒՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՂԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿՌՈՒՓԻ ԴԷՄ

ՊԱՑՏ-
ՊԱՆՈՒԹԵ-
ԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԱԼԿՕ

ԳՈՐԾԱ-Ծ
ԾԵՑԷՔ
ՄԻՄԻԱՑՆ
ԲԱՆ

ALGOPAN

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Կեդրոնատեղի՝ Պէյօղլու, Կալաթասարայ, Թօքաթլեան պանդոկի դէմ, «ԿԱԼԱԹԱՍԷՐԱՅ ԷՃԶԱՆԷՍԻ» դեղարանը, **ՃԷՄԻԼ ՃԷՎԱՏ:**

ԻՆՉ ԱՆՄՈՌՈՒԹԻՒՆ Է ՏԱՌԱՊԻԼ... ԵՐԲ
ԿԱՅ ԴԱՐՄԱՆԸ

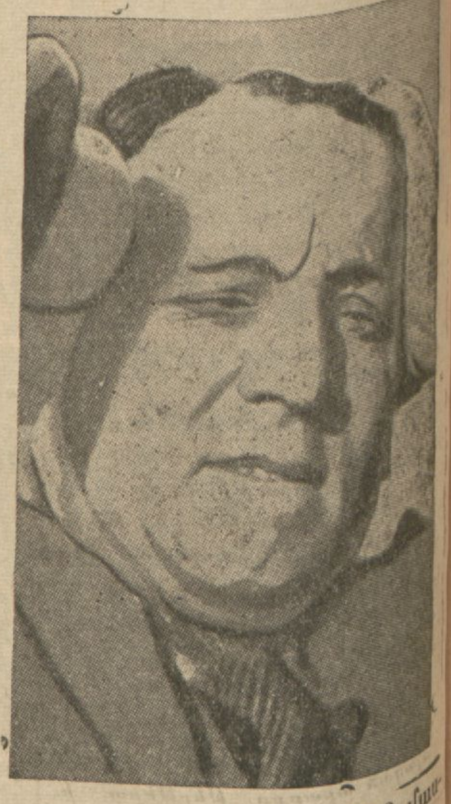

ԿՈՒԲԻՆԸ
ամէնէն սաստիկ գլխու և ակռայի ցաւերը, ռոմաթիզմի խիթերը
ԿԸ ԿՏՐԷ

ԿՈՒԲԻՆԸ
մսելէ առաջ եկած բոլոր տառապանքները, յոդերու մէջքի, ջղային ցաւերը
ԿԸ ՀԱՆԴԱՐՏԵՑՆԷ

Կռիբբ, հարբուխի եւ նման հիւանդութեանց դէմ մասնաւորաբար ազդու է

Կը պատրաստուի Ռատիօլինի ակռայի խիւսի գործարանին մասնագէտ քիմիաբաններուն կողմէ

Ակռայի խիւսը հազուադէպ և չապիկի պէս կարևոր է. Ակռաներու մաքուր պահուիլն ընդ մերթ փոխել: Տարիներէ ի վեր փորձուած այլախորհուրդ բժշկական համբաւ մը ունեցողը՝ համար անհրաժեշտ է: Այս յատկութիւնը միմիայն

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

ակռայի խիւսին մէջ կրնաք գտնել եւ ձեր բերնին առողջութիւնը անով կրնաք ապահովել

Սկռաները կը փայլեցնէ, ակռայի միսերը կը մաքրէ եւ կը զօրացնէ, բերնի միքրոպները կ'ոչնչացնէ:

Օրը երկու անգամ խոզանակելը զանց մի՛ առնէք:

ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ

այս շաբթու կը ներկայացնէ
1. Պարերը կը շարունակուին
2. - ՊԷՊՕ

«ՍԷԶԱՐ ՖԻՐՆԱՆՏ» ռումէնթօրփիլմնաւը երէկ եկաւ մեր նաւահանգիստը, Ռոկերֆիլդ, Նաւարանի մը մէջ նորոգուելու համար:

Տօքթ. Պ. ՔԻՐԷՄԻՏՃԻ
Մասնագէտ
Ներքին հիւանդութեանց
Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի ժամը 15էն 19,
Հասցէ՝ Թարլա Պաշի համաթեփէ թիւ 172 աքարբըման Ա. յարկ,

Basıldığı yer
BURHANEDDİN Basımevi
Neşriyat Muduru
PUZANT SAMLIYAN

— 446 —

— Կեցիր որ ըսեմ թէ այդ զրպարտութիւնը ինչպէս իմացայ, քեզ Ռօշ Պէրնար մարքիզին հետ ամուսնացնել կը փափաքէի, չէ՞, եկան ըսին ինծի որ չես ուզեր անոր հետ ամուսնանալ, իրաւունք ունիս, անոր ինչ ըլլալը հասկցանք. բայց այն ատեն տակաւին չէինք գիտեր անոր ով ըլլալը:

— Իրաւունք ունիք:

— Կրնայի՞ հասկնալ թէ քանի որ պատճառ չկար այդ ամուսնութիւնը մերժելու, ինչո՞ւ չուզեցիք անոր հետ ամուսնանալ:

— Որովհետեւ Օպէնը կը սիրէի:

— Օպէնը ո՞վ է:

— Շէրիզի ղեկավին մատուրին երգէոնահարը:

— Հիմա յիշեցի, դուքսը ըսաւ, Քարմէլեաններու վանքը մտնել պատրաստուած էիր հօրդ:

— Այո, նորէն վանք պիտի մտնեմ եթէ հայրս զիս Օպէնի հետ ամուսնացնելու չհաւանի:

— Ատ է եղեր պատճառը, գործը եփած լմնցած է, ինչո՞ւ եկեր ես հոս, որպէսզի հօրդ բարեխօսե՞մ:

— Այո, այդ նպատակով եկայ հոս:

— Ի՞նչ, ի՞նչ:

— Շնորհ ըրէք, մինչեւ որ խօսքս լմնցնեմ, բարի եղէք զիս մտիկ ընել:

— Լաւ, ըսէ:

— Հայրս քիչ ետք հոս պիտի գայ, նախ ամէն բան պիտի պատմէ ձեզ, յետոյ ձեզի խորհուրդ պիտի հարցնէ:

— Ի՞նչ, ինէ խորհո՞ւրդ պիտի ուզէ, ի՞նչ բանի մասին:

— Օպէնի հետ ամուսնութեանս մասին:

— Դուքսը գործը գիտցող մարդ է. չեմ կարծեր որ ատանկ անհեթեթութիւն ընէ:

— 447 —

— Եղբայրս իր աղջիկը չափէն աւելի կը սիրէ զայն կորսնցնելու նպատակ չունի, կարծեմ թէ Մառի Թէրէզի փափաքին գոհացում պիտի տայ, ըսաւ այս անգամ մայրապետը:

— Իրա՞ւ կ'ըսէք, բացագանչեց թագաւորին եղբայրը:

— Եթէ նորին վեհափառութեան մատուրին երգէոնահարութիւնը ձեռք անցնէք Օպէն Տ'Էրմօնի համար եւ Ասպետ տիտղոսը շնորհէ անոր, հանդերձ իր մականունով, հայրս իմ երջանկութեանս դէմ չպիտի կենայ:

— Ձեռքս ոտքս կապտելդ, սա տունը կողոպտելդ պակաս մնաց, գոչեց կոմսը ժպտելով, խելքի՞դ է ե կեր, կրնա՞մ սանկ ապօրինութիւն քաջալերել, եթէ ընեմ ատանկ բան մը, ի՞նչ պիտի ըսեն Ֆրանսայի ազնուականները:

— Հապա ի՞նչ պիտի ըսեն երբ լսեն թէ Արեւորդիներու աւազակախումբին պետին պաշտպանը եղած էք:

— Ալ չափը անցուցիք, բացագանչեց թագաւորին եղբայրը:

— Ատ ի՞նչ է, Մառի Թէրէզ, ինքզինքդ կորսնցուցի՞ր, մոռցա՞ր որ Արթուա կոմսի հետ կը խօսիս:

— Հօրաքոյր, իրաւունք ունիք, ներեցէք, տէր իմ, կը յուսայի որ խնդրանքս չպիտի մերժէք. յուսախաբ եղայ երբ հակառակը տեսայ, ինծի ըսին որ բարի էք, յուսացի որ զիս ալ կը հովանաւորէք, ըսի ինքնիրենս որ պիտի ուրախանաք եթէ քիչ ատենէն հաղորդեմ իրեն Ռօշ Պէրնար մարքիզի ձերբակալումը. մտածեցի որ այս տգեղ պատմութեան տարածուելէն առաջ ամէն բանի տեղեակ ըլլալով, գայթակղութեան առաջքը կ'առնէք, միամիտ եմ եղեր որ ձեր

ՍԱԿԱՐԱՆ

19 Մայիս 1937 Դր.

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Պետ. Դրամատուն Գ. Կ.	90.—
Պանք Օթօման բաժն. ֆր.	428.—
Ներքին Փոխառութիւն	96.—
Սվազ Էրզրում	96.50
Անատօլու պարտ. Ա. Բ.	40.—
Պօն Անատօլու	44.20
Անատօլու բաժ.	23.90
Ինիթիբրք Ա.	20.15
» » Բ.	19.85
» » Գ.	—.—
Իշ Պանքասը	10.80
Գոմոնթի	9.—
Քարափի պրտթղթ.	10.80

ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ

Թրքական ոսկի	1061.—
Սթերլին	625.—
Լիրէթ	130.—
Ֆրանք ֆրանսական	113.—
Զուիցերիական ֆրանք	575.—
Պելճիական ֆրանք	85.—
Տրախմի	23.—
Լէյ	14.—
Լէվա	23.—
Տօլար	126.—
Ռայխսմարք	20.—

ՉԷՔԵՐ

Լոնտոն	625.—.—
Բարիզ	17.00.—
Հռոմ	15.06.50
Տօլար	0.79.32.05
Պրիւքսէլ	4.70.77
Աթէնք	88.57.37
Աւստրիական	4.26.40
Լէվա	64.34.35.—
Մոսկուա	24.95.—
Զուիցերիա	3.47.30